

VÍTEJTE V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

LETNÍ.BROUMOVSKO

Informační noviny. Broumov, Police n. M., Teplice n. M., Meziměstí ■ LÉTO 2022

Broumovsko. Pro klid v každé době

Často si říkáme, že už přece nemůže být hůř. A podobně často jsme překvapeni. Neříká se to lehko, ale běžné starosti s rychlostí doby doplnily další, pandemické nebo válečné. Stále se přizpůsobovat i zůstat aktivní v komunitě vyžaduje ohromnou sílu. Dlouhodobě ji má jen ten, kdo se stará také o sebe, svou energii, zdraví a duševní sílu i pohodu. A právě Broumovsko je místem, které tomu dává prostor.

Broumovsko je region, kde najdeme úchvatné přírodní atraktivitu. Adršpašsko-teplická skalní města lákají návštěvníky už velmi dlouho. Příroda a její romantika je pro nás zdrojem energie. Ale Broumovsko je také region, který má kromě vertikál skalních věží i další bohatství. Věže klášterů a kostelů. Jejich hodnota byla pomyslně podtrhnuta, když se tzv. broumovská skupina kostelů zařadila v letošním roce na seznam národních kulturních památek a doplnila tam broumovský klášter a dřevěný hřbitovní kostelík. V těchto oživených objektech se pak odehrává mnoho kulturního programu, který dotváří současný

život regionu. Vzniká tak nová rovnováha mezi třemi klíčovými vertikálami: skalními věžemi, kostelními věžemi a také komíny, které reprezentují průmyslovou epochu regionu a jeho nedávný převažující charakter.

Navzdory trendům, kdy návštěvníci tráví na jednom místě méně času, hledáme v regionu sílu nabídnout náš prostor pro dlouhodobější pobyty a zapojení hostů do skutečného místního života. Zima v broumovském klášteře například patřila lidem, kteří zde na týdenních až čtyřtýdenních pobytech nacházeli prostředí pro klidnou a soustředěnou práci mimo běžný shon.

Klášter má jedinečné prostředí, ale podobnou atmosféru klidu nabízí celý region. Pro to se k otevření dveří i v zimě přidávali také další ubytovatelé v okolí. Takoví hosté, kteří hledají klid a u nás ho naleznou, jsou velmi cenní i pro nás místní: mají totiž čas věnovat nám část svojí pozornosti, mají zájem o místo, kudy procházejí, stávají se z návštěvníků přechodnými obyvateli. Nyní na týden, později třeba na celý život. Chceme tomu přizpůsobit i naši pohostinnost: nabízet celoročně kvalitní služby, ať již jde o ubytování, podmínky k práci či gastronomii.

Rezidenční pobyty, ústraní, pracovní soustředění. To jsou naše nabídky rychlému a překotně se vyvíjejícímu světu. Víme, že vedle přírodních krás patří ke klidu duše i kultura a prostředí, ve kterém se člověk dokáže zastavit a soustředit se na to, co potřebuje nebo má příležitost nabrat síly. Klid Broumovska můžete najít ve správný čas i v hojně navštěvovaných skalách v letních měsících. Stačí se do nich vydat ráno či později odpoledne – po odjezdu jednodenních výletníků. Využijte některou ubytovací kapacitu přímo u nás v regionu, naplánujte si odpočinek nebo pracovní ústraní a zažijte u nás na Broumovsku, co je to boží klid.

Jan Školník, SDBM,

foto O. Jenka, K. Ostradecká

ZVEME VÁS

Broumov 2028

Broumov kandiduje na titul Evropské hlavní město kultury pro rok 2028.

(více na str. 3)

Broumovský klášter

Kopie Codexu Gigas bude přes léto vystavena v broumovském klášteře.

(více na str. 10–11)

Geopark Broumovsko

Souhrn nejvýznamnějších geologických zajímavostí našeho národního geoparku.

(více na str. 13)

Mezinárodní horolezecký filmový festival

Tradiční srpnová akce zve do Teplic nad Metují nejen horolezce z celé Evropy.

(více na str. 20)

www.broumovsko.cz

Setkání a diskuse se zajímavými osobnostmi, rozšíření obzorů, zpomalení, zamyšlení, odpočinek... To jsou Broumovské diskuse – čtyřdenní konference, která vždy počátkem listopadu oživí broumovský klášter zajímavým programem.

Na pódiu i v auditoriu se sejdou inspirativní osobnosti a spolu s návštěvníky z řad veřejnosti a studentů společně sdílejí názory na aktuální i nadčasová témata. Diskusního programu se může zúčastnit každý, komu není lhostejný vývoj společnosti a směřování světa. V letošním roce se konference uskuteční ve dnech 2.–5. listopadu v areálu broumovského kláštera. Organizátoři opět chystají diskusní i kulturní aktivity s přesahem do víkendů tak, aby ti, kteří přijedou z daleka, měli příležitost zůstat na Broumovsku déle.

Diskusní panely trvají dvě až tři hodiny a moderují je uznávaní novináři. Diskuse tak může vést skutečně do hloubky a prostor při ní dostávají i zájemci v publiku. Mezi ně pravidelně usedávají také studenti

středních a vysokých škol z celé ČR, kteří se mohou konference zúčastnit formou hrzeného výběrového stipendia.

Po skončení hlavního programu čeká na návštěvníky bohatý doprovodný pro-

gram, zahrnující prohlídku kláštera či aktuální výstavy v Dětské galerii Lapidárium, koncert ArtCafé, komentovanou prohlídku města nebo kostelů broumovské skupiny, mši v klášterním kostele sv. Vojtěcha, ranní me-

ditaci či degustaci vín. Do konference se tak lze nejen aktivně zapojit, ale zároveň si i odpočinout a poznat nové lidi či místa. Ideální příležitost k prozkoumání Broumovska.

Kateřina Ostradecká, foto J. Winter

Diskutovat a poznávat Broumovsko?

Při Broumovských diskusích.

„Broumovsko je krásný a požehnaný kraj,“ říká lékařka Iva Holmerová

Jedním z hostů konference Broumovské diskuse byla v roce 2021 také lékařka, pedagožka a gerontoložka Iva Holmerová, která má velice blízký vztah k Broumovsku. Po konferenci jsme jí proto položili pár otázek.

Vybavujete si svou první návštěvu Broumovska?

S manželem jsme se na to snažili přijít a došli jsme k tomu, že to byl jeden z našich prvních společných výletů. Přijeli jsme z Podkrkonoší, kde jsme pobývali pár dnů na chatě u přátel, je to už moc dávno, půlstoletí... Také pamatuji, že jsme na jednom z prvních výletů navštívili Jiráskovy skály, bylo to tehdy za deštivého počasí, a to místo působilo krásně a tajemně. Do kraje jsme se pak vrátili mnohokrát při různých příležitostech.

Která místa máte na Broumovsku nejraději?

Broumovsko je krásný a požehnaný kraj. Kromě samotného vzkvétajícího Broumova, kde po léta sledujeme, jak se vypulpuje z šedivých nánosů a ošumělosti totalitních dob do nové krásy, také lesní a luční zákoutí, stezky, kde ani nikoho

Iva Holmerová, Broumovské diskuse 2021

nepotkáte, a oblasti, kde vládne krásné a opravdu nerušené ticho. Nenápadné lesíky, kde najdete spoustu nádherných a zdravých hříbků. Rybníky, kde se pořád ještě můžete vykoupat, a hlavně skály. Krásná skalní města i jednotlivé útvary, kam jsme se po mnoho let vraceli, procházeli je, lezli po skalách.

A je naopak nějaké místo, které jste zatím nenavštívila, ale ráda byste?

Myslím si, že všechna místa, o kterých víme, že za návštěvu stojí, jsme už navštívili. Ale vždy, když přijedeme, objevíme něco nového. V posledních letech nesmírně rádi vidáme, jak vzkvétá nejen Broumov, ale i další obce a jak se postupně obnovují i jejich památky, třeba barokní kostelíky se znovu rozeznívají díky koncertům, které se v nich pořádají. Jak Broumov žije i kulturně. Obdivujeme místní, kteří se o to tak krásným a vskutku unikátním způsobem starají. Za to jim, myslím, patří velký dík.

Vloni jste byla hostem Broumovských diskusí na téma Hodnoty a společnost. Jak hodnotíte atmosféru konference? A jak se vám diskutovalo se sociologem Danielem Prokopem a abatyší Stanislavou Šimuniou?

Bylo to pro mě velice milé setkání, nejen diskuse samotná, která byla ze strany mých kolegů nesmírně moudrá, kultivovaná a laskavá, ale i celé prostředí a organizace Broumovských diskusí. Včetně podpory hlavních organizátorek akce i ze strany studentky Dorotky a setkání s jejími kolegyněmi při obědě, diskuse s účastníky při besedě i po ní. Na málokteré akci má člověk takový pocit vstřícnosti a péče. Za to ještě jednou organizátorům děkuji.

Která z hodnot ve společnosti je důležitá pro vás osobně?

Já jsem se v diskusi zaměřovala spíše na svůj profesní pohled, na solidaritu, péči, ochotu lidí ve zdravotní i sociální péči, vzájemnou pomoc a tak dále. Práte-li se ale, která z hodnot je pro mě osobně důležitá, tak je to pravda a láska, které snad opravdu i v naší společnosti převládá nad lží a nenávisť, a to nejen na úrovni politické a mocenské, na kterou se stále díváme v médiích, ale i ve formálních či neformálních vztazích mezi lidmi, ve školách, v péči, v rodinách, mezi přáteli, v komunitách, obcích. Moc bych si to přála.

Kateřina Ostradecká, APRB

Broumov 2028: Cesta z periferie zpět do centra Evropy

Broumov se propojuje s krajskými i přeshraničními partnery a kandiduje na titul Evropské hlavní město kultury pro rok 2028.

Projekt Evropské hlavní město kultury býval přehlídkou bohaté a rozvinuté kulturní nabídky, kterou se kandidátská velkoměsta pyšnila už v době podávání přihlášky. Dnes je ale hlavním smyslem vydat se na cestu změny, jejímž motorem je kultura v širokém slova smyslu. Součástí přihlášky o titul je také strategický plán, který dokazuje, že tato změna bude udržitelná a že se vše po roce 2028 nevrátí opět do starých kolejí. Broumov se o titul uchází společně s celým regionem a řadou krajských, národních i zahraničních partnerů, včetně dalších Evropských hlavních měst kultury. Vzniká tak síť, která zajišťuje přenášení příkladů dobré praxe, udržitelnost a stabilní propojení s Evropou.

Evropská města, která ponese titul v nadcházejících letech, tematizují díky kulturně komunitním či sociálním projektům palčivé problémy, jako jsou nezaměstnanost, chudoba či odliv mladých, a hledají na ně řešení. Klíčové otázky jsou, co může

kandidátské město přinést Evropě a v čem je jedinečné. A zde má Broumov mnoho co nabídnout. Především chce být příkladem úspěšně se rozvíjícího venkovského města, které se z periferie znovu stává centrem a místem pro inovace a kulturně kreativní odvětví. Dále přináší evropsky unikátní model adaptace na klimatickou změnu skrze navrácení vody do krajiny a také aktivně vede debatu o rozvoji mediální gramotnosti ve věku dezinformačních médií, budoucnosti Evropy nebo o dobrém sousedství a mírovém soužití v době kybernetických i reálných válek.

Vedle Broumova kandidují za Českou republiku dále Liberec, Brno a České Budějovice. Mezinárodní porota složená z dvanácti zahraničních a dvou tuzemských expertů bude o vítězi rozhodovat ve dvoukolovém výběrovém řízení. Konečný verdikt oznámí do konce roku 2023. Rozhodující bude nikoliv počet obyvatel nebo množství

kulturních akcí, které je město schopné připravit, ale naopak jak velkým rozvojem je schopné projít od chvíle přípravy přihlášky až do roku titulu. Už nyní je patrné, že projekt Evropské hlavní město kultury je jedinečnou příležitostí k růstu a ke změně, kterou si město a region nenechá proklouznout mezi prsty, bez ohledu na výsledek.

Zajímá vás aktuální dění kolem kandidatury? Sledujte náš profil Broumov 2028 na sociálních sítích. Chcete se zapojit do příprav nebo do samotného programu? Kontaktujte nás přes naše webové stránky broumov2028.cz a pojďte společně navracet region na mapu Evropy.

Petra Kultová,
foto M. Jehlička, E. Školník

Apartmány Ve mlýně

- Baby friendly • Domácí pohoda a klid
- Zahradka s ohništěm, grilem a dětským vyžitím
- Půjčovna kol • Domácí čerstvý chléb
- Bylinková a jahodová zahrádka

Palackého 16, Teplice nad Metují
mobil: +420 775 649 481, e-mail: info@mlynteplice.cz
www.mlynteplice.cz

Krása hudby i architektury na festivalu Za poklady Broumovska

Barokní Broumovsko a klasická hudba. Tradiční kouzelné spojení, na kterém stojí letní hudební festival Za poklady Broumovska, letos vynikne ještě více – průvodním motivem 17. ročníku festivalu totiž bude „Krása dialogu“.

Město Broumov v současnosti usiluje o získání titulu Evropské hlavní město kultury 2028. Jako jeden ze svých cílů kandidatura vyzdvihuje posílení dialogu mezi kulturou a dalšími odvětvími lidské činnosti. Festival Za poklady Broumovska, který každoročně během letních měsíců přináší podvečerní koncerty klasické hudby do venkovských barokních kostelů i dalších míst broumovského regionu, tento koncept v letošním ročníku rozvine a bude hledat souvislosti v mnoha typech dialogu.

Dialog mezi literaturou a hudbou bude akcentován hned 1. května v rámci komponovaného večera sestaveného ze Shakespearových Sonetů a hudby Georga Philippa Telemanna a Benjamina Brittena v podání sólového hoboje Viléma Veverky a přednesu herečky Vilmy Cibulkové. Vstupenky je možné zakoupit v pokladně prohlídkových okruhů kláštera nebo online na webu www.zapoklady.cz.

Téma broumovské skupiny kostelů provází tradičně celý festival a odráží tak dialog mezi architekturou a hudbou. „*Jsmo moc šťastni, že dlouhodobá snaha všech, kteří usilovali o zařazení broumovské skupiny kostelů mezi národní kulturní památky, byla vyslyšena a že v celosvětovém kontextu překrásná a unikátní skupina broumovských kostelů je zase o něco výš v hierarchii památkové péče. Symbolické možná je i to, že se tak*

Boris Giltburg, kostel Nanebevzetí Panny Marie

stalo v roce výročí tří set let od úmrtí Kryštofa Dientzenhofera, jednoho ze stavitelů kostelů broumovské skupiny,“ říká ředitelka festivalu Tereza Kramplová a dodává: „*Tematicky se spojení hudby a architektury objeví i v premiérové skladbě rezidenčního skladatele festivalu Kryštofa Marka na koncertě, který v sobotu 25. června představí rezidenční sólistku festivalu, harfenistku Kateřinu Englishovou.*“ Ta vystoupí v klášterním kostele sv. Vojtěcha spolu s Filharmonií Hradec Králové, pod taktovkou dirigenta Andrease Sebastiana Weisera.

Zahraniční hvězdy festivalu a rezidentury umělců

Dialog mezi světovými hvězdami a pohraničním regionem rozvine festival během koncertů s umělci světového renomé: izraelským pianistou Borisem Giltburgem a německým violoncellistou Danielem Müllerem Schottem. „*Návrat Boris Giltburga znamená především to, že festival dostává pravý mezinárodní rozměr a jeho atmosféra je přitažlivá i pro vytížené zahraniční hvězdy. Světově ceněný a uznávaný pianista vystupující uprostřed celého světa vybral pro festivalové vystoupení slavnou Beethovenovu sonátu f moll, Appassionatu, kterou navazuje na své loňské vystoupení se sonátou „Hammerklavier“ – náročnou jak interpretačně, tak posluchačsky. Mimořádné pak bude uvedení Giltburgovy vlastní úpravy Šostakovičova smyčcového kvartetu F dur, která zazní v české premiéře a bude kontrastem k Beethovenově slavné kompozici. Zvolený repertoár je do-*

kladem posluchačské vyspělosti festivalového publika, které již roky přijímá i náročnější program,“ představuje program koncertu plánovaného na 16. července do Police nad Metují Tereza Kramplová.

Daniel Müller Schott provede na předposledním koncertě festivalu 20. srpna společně s klavírním partnerem Mathiasem Kirschnerem díla Roberta Schumanna a Johanna Brahmsa. Festival plánuje v létě uvést koncert rakouské čtveřice mladých saxofonistů Aureum Saxophone Quartet, jejichž živý koncert před dvěma lety zneškodnila pandemie koronaviru, a publiku se představili online; dále vystoupení Pawła Cala – vítěze oboru lesní roh Mezinárodní soutěže Leoše Janáčka v Brně 2021, koncert hornistů Oliviera Darbellaye ze Švýcarska a Jense Plückera z Německa nebo vystoupení slovensko-maďarského smyčcového orchestru Beliczay.

Na novinku loňského roku – rezidentury umělců – naváže festival i v roce 2022. Rezidenční skladatel festivalu Kryštof Marek povede s publikem pomyslný dialog při uvedení premiérové kompozice pro harfu a orchestr a v premiéře Halali věnované kvintetu lesních rohů. V komorní i sólové úloze se představí harfenistka Kateřina Englishová, která kromě spolupráce s Filharmonií Hradec Králové uvede sólový recitál při svíčkách a představí se i v duu s renomovanou interpretkou barokního repertoáru Markétou Cukrovou. Společně pak uvedou adaptace a úpravy známých barokních písní.

Kateřina Englishová

Podpora mladé generace

Dialog mezi generacemi je jedním z dlouhodobých cílů festivalu, který nabídkou koncertních příležitostí podporuje nejmladší umělce na začátku kariéry. Festivalovému publiku se tak představí laureát soutěže Concertino Praga 2021 i vítěz Broumovské klávesy, klavírista Jan Schulmeister, vítěz oboru lesní roh Mezinárodní soutěže Leoše Janáčka v Brně, hornista Paweł Cal, nebo vítězové komorní kategorie soutěže Concertino Praga 2021, Duo Mráček–Pěruška.

Mladým hráčům na lesní roh jsou určeny srpnové Letní hornové kurzy, které se řadí k největším evropským akcím podobného charakteru. V rámci kurzů probíhají interaktivní workshopy, individuální lekce i lekce komorní hry, koncerty a bohatý doprovodný program. „*Pro mě osobně jsou kurzy výjimečné také prostředím, kde se konají, a přátelskou atmosférou. Každoročně je pro mě velkou výzvou splnit všem jejich očekávání, a proto se snažím oslovovat ty nejlepší osobnosti hornového světa, které pak tvoří jedinečný celek. Mezi letošními zahraničními hosty bu-*

Daniel Müller Schott

Letní hornové kurzy

dou švýcarský hornista a pedagog na univerzitách v Lucernu a Lausanne Olivier Darbellay a německý hornista Jens Plücker, který ve svém domovském orchestru NDR Elbphilharmonie Orchester řídí i orchestrální akademii, říká zakladatelka a umělecký garant kurzů, sólohornistka Pražských symfoniků Zuzana Rzounková. Festivalové koncerty účastníků i lektorů jsou posлушаčsky jedny z nejnavštěvovanějších.

Open air a doprovodné Festivalové Finále

Dialog mezi různými hudebními žánry si budou moci návštěvníci vychutnat v rámci oblíbeného piknikového open air podvečera, na kterém se snoubí ambientní hudba s výhledy do broumovské krajiny. V pátek 29. července od 19 hodin vystoupí na kopečku nad Jízdárnou Hejtmánkovice Cimbalová muzika Milana Broučka spolu s Václavem Noidem Bártou. Koncert má ambici spojit hudební publikum různých žánrů a šířit dál povědomí o festivalu i mezi posluchači, kteří si ke klasické hudbě cestu teprve hledají. Večer nabídne i místní gurmánské speciality.

Vstupenky na koncert je možné zakoupit na www.zapoklady.cz.

Na konci srpna plánuje festival pokračovat v experimentu z minulého roku v podobě Festivalového Finále – dvoudenního programu směřovaného především do areálu kláštera. Koncentrovaný program představí kromě renomovaných umělců také regionální umělce v různých akustikách a prostředích: v kostele sv. Vojtěcha, v klášterní zahradě nebo v sále Dřevník. Hudební program doplní profesionálními divadelními představeními pro děti a prohlídkami spojenými s hudebním vystoupením zaměřenými na otisky barokního umění v broumovském klášteře, včetně prohlídky refektáře, knihovny s mnoha vzácnými tisky a barokního kostela sv. Vojtěcha.

Vstupné na většinu festivalových koncertů v kostelích broumovské skupiny je dobrovolné a tradičně přispívá na jejich obnovu. Vybrané festivalové akce jsou zpoplatněné, více informací je k dispozici na www.zapoklady.cz.

Kateřina Ostradecká
Agentura pro rozvoj Broumovska

Za poklady Broumovska 2022 PROGRAM

1. 5. 2022, 18.00

Vilém Veverka, hoboj / Vilma Cibulková, umělecký přednes
Telemann, Britten, Shakespeare
Vstupenky: www.zapoklady.cz

25. 6. 2022, 18.00

Filharmonie Hradec Králové, Andreas Sebastian Weiser, dirigent / Kateřina Englichová, harfa
Debussy, Ravel, Dvořák, Marek

1. 7. 2022, 18.00

Aureum Saxophone Quartet (Rakousko)
Grieg, Beethoven, Verhelst ad.

9. 7. 2022, 18.00

Jan Schulmeister, klavír (laureát Concertino Praga 2021) / Wihanovo kvarteto
Mozart, Bach, Debussy, Ravel

16. 7. 2022, 18.00

Boris Giltburg (Izrael), klavír
Beethoven, Šostakovič
Vstupenky: www.zapoklady.cz

23. 7. 2022, 18.00

Marek Vajo, Jiří Houdek, trubka / Aleš Bárta, varhany
Rameau, Bach, Vejvanovský, Mozart ad.

28. 7. 2022, 18.00

Sborový a varhanní koncert, dětský pěvecký sbor Zvonky
Dívčí komorní sbor Abbellimento, dirigent Jarmila Novenková

29. 7. 2022, 19.00

Cimbálová muzika Milana Broučka / Václav Noid Bárta, zpěv
Open air / vstupenky: www.zapoklady.cz

30. 7. 2022, 18.00

Kateřina Englichová, harfa / Markéta Cukrová, zpěv
Sarri, Cesti, Carrisimi, Händel ad.

1. 8. 2022, 18.00

Účastníci a lektori Letních hornových kurzů
Mozart, Strauss, Marek ad.

6. 8. 2022, 18.00

Zuzana Rzounková (Slovensko), Olivier Darbellay (Švýcarsko),
Jens Plücker (Německo), Jan Vobořil, lesní rohy / Jana Goliášová, klavír
Mozart, Bozza, Delibes

13. 8. 2022, 18.00

Kristian Mráček, housle / David Pěruška, violoncello
Kodály, Glière, Honegger

19. 8. 2022, 21.00

Kateřina Englichová, harfa
Debussy, Hasselmans, Caramelino ad.
Koncert při svíčkách / vstupenky na www.zapoklady.cz

20. 8. 2022, 18.00

Daniel Müller Schott, violoncello (Německo) / Matthias Kirschnerreit, klavír
(Německo)
Schumann, Brahms

27. 8. 2022, 18.00

Orchestr Beliczay (Slovensko, Maďarsko); Zuzana Rzounková, lesní roh /
Milan Polák, klarinet / Jana Goliášová, klavír
Mendelssohn-Bartholdy, Górecki, Bartók

Vstupenky: www.zapoklady.cz

Vstupné na většinu koncertů dobrovolné

Místa konání i vstupné na vybrané koncerty upřesněno na www.zapoklady.cz
Změna programu vyhrazena

Polické muzeum

Muzeum Náchodsko provozuje v Polici nad Metují dvě stálé expozice. V klášteře opatův byt s expozicí dějin Police nad Metují a ve staré škole Dřevěnce výstavu se školními třídami a bytem učitele.

Muzeum také aktivně pracuje na rekonstrukci prostor v klášteře. Aby mohlo přeměnit depozitáře na expoziční sály, pronajalo si muzeum v klášteře další místnosti, do nichž postupně přestěhovalo velké množství sbírkových předmětů. Uvolněním dvou depozitářů tak vznikl prostor, kde muzeum plánuje instalaci nové stálé expozice dle návrhu renomovaného autora Richarda Loskota. Podle projektu by měly být v těchto zrekonstruovaných prostorách dvě multimedialní expozice, první věnovaná lidové zbrožnosti a druhá dějinám Policka. Po celou letošní sezonu můžete zhlédnout výstavu fotografií Tomáše Šrejbera.

V březnu a dubnu zveme návštěvníky do staré školy Dřevěnce na velikonoční výstavu kraslic Hany Vánové. Výstavu lze navštívit od 25. března do 17. dubna 2022. V Dřevěnce bude od května do srpna probíhat projekt Oživlá Dřevěnka, tvořivá dílna zaměřená pro děti. Ve tkalcovské dílně mohou děti na tkalcovských rámech vytvořit obrázky podle své fantazie a z obrázků pak vznikne jeden velký gobelín. Tuto akci finančně podpořil Královéhradecký kraj.

D. Večeřová, Muzeum Náchodsko,
foto Oldřich Jenka a Muzeum Náchodsko

Police Symphony Orchestra se po třileté vynucené přestávce vrací k tradici velkých venkovních benefic. Je tomu už dávno, co si nyní již více jak stočlenná parta mladých (nejen) hudebníků vysnila koncert na broumovském letišti.

Police Symphony Orchestra bude svými sny pomáhat

padesátimetrové šapitó z Velké Británie bude vystaveno na broumovském letišti v polovině září, kde společně zažijeme mnohé.

Už teď se těšíme. A moc si přejeme, abychom společně podpořili vznik nového pracovního místa v pečovatelských službách na Policku a Broumovsku. Když se vše podaří, rádi bychom zafinancovali také rekonstrukci pracovních prostor pečovatelek a nákup nového auta, díky kterému bude obsluženo větší množství seniorů. Jejich počet v našem regionu totiž neustále stoupá.

Pro bližší informace sledujte www.policesyphonyorchestra.cz.

Kde mimo jiné letos ještě hrajeme?
3.7. Velké finále Smetanovy Litomyšle
5.–17.7. Busking tour po Evropě s vrcholem na Výstavišti Praha
28.10. Kostel Nanebevzetí Panny Marie
Police nad Metují

Petra Soukupová, foto: M. Bareš

Ten sen se vyplní letos, konkrétně 16. a 17. září, a všichni, kdo se této snové akce zúčastníme, pomůžeme stále vytíženější mobilní pečovatelské službě na Policku a Broumovsku.

Sny. Zdají se nám, opakují se, některé nás děsí, ale některé nás plní radostí, nadšením, motivací, chutí žít. Žít, abychom si je vyplnili. Už ani nevíme, komu z nás se vlastně zdálo o obrovském šapitó na ploše letiště. O stovkách lidí, o cirkus, ze kterého je slyšet autorská hudba do dalekého okolí. Možná nikomu. Možná všem dohromady. Ať tak či tak, sny se mohou stát skutečností:

**Cukrárna
For You**

Lahodná kopečková i točená zmrzlina,
zákusky, chlebičky, regionální produkty,
káva, cappuccino, víno
Dárkové balíčky a košíky.

Mírové náměstí 101, Broumov

Otevřeno
každý
den

Obec Heřmánkovice byla založena okolo roku 1255 – v první etapě kolonizace Broumovska břevnovskými benediktiny jako údolní lánová ves vykloučením pralesa. Lokátor Hermann přivedl německy mluvící osadníky (Herrmann villa, Hermansdorf – původní název obce).

Rozlohou patří mezi největší vesnice. V polovině dvacátého století zde žilo téměř dva tisíce obyvatel (převážně zemědělců) a téměř v každé chalupě či statku byl alespoň jeden tkalcovský stav.

Zástavbu obce tvoří klasicistní (dvorcové) statky broumovského typu. U mnohých usedlostí jsou postaveny drobné sakrální památky, které obec nedávno velmi citlivě opravila. K zastavení stojí např. kalvárie u kostela nebo svatý Florián s odpocí-

Heřmánkovice

vadlem ve středu obce. Významnou stavbou je barokní kostel Všech svatých (vysvěcen 1723, národní kulturní památka, stavitel K. I. Dientzenhofer), patřící do broumovské skupiny kostelů.

U spodního vchodu na hřbitov jsou ve zdi zazděny dva kříže, mezi nimi je zazděna

kamenná „švédská hlava“ na památku dvou padlých vojáků – švédského a císařského ze třicetileté války (1618–1648).

Na budově obecního úřadu připomíná pamětní deska významného rodáka Františka Celestýna Opitz, lékaře a člena řádu Milosrdných bratří, který jako první v Čechách použil při operaci éterovou anestezii. Dne 6. 2. 1847 Opitz demonstroval éterové znečlivění na neoperovaných dobrovolnících a následujícího dne byli úspěšně operováni první nemocní v celkové inhalační éterové anestézii. Cesta k přehlušení bolesti byla nalezena. Byl to čin nesmírně průkopnický a Opitzovo brzké využití narkózy jen dokazovalo vynikající úroveň pražské chirurgie.

V obci jsou odpocívky a tabule s informacemi o historii a památkách. Pro pěší turisty vede žlutě značená cesta kolem kostela na Javorový vrch a odtud po modré vlevo na vrch Špičák nebo doprava na Janovičky. Pro cyklisty je určena červená, která prochází v okolí obce Javořími horami, nebo žlutá z Broumova přes obec nebo blízký Benešov

na Janovičky, odtud pak do polské Gluszyce. Součástí obce je osada Janovičky – založená roku 1560, sloužící k zimní i letní rekreaci a ubytování turistů. Nabízí mnoho možností pro pěší turistiku i cykloturistiku. I zde jsou umístěny informační tabule a mapy s vyznačenými turistickými trasami – například k zaniklému kostelu ze 17. století.

Karel Gabriel

foto: archiv Milosrdných bratří a S. Stařík

Broumovsko – regionální produkt

Každý region v České republice má svůj vlastní neopakovatelný charakter, je daný přírodním bohatstvím, kulturou a staletými tradicemi jeho obyvatel. Také výrobky a produkty pocházející z určité oblasti nesou část tohoto charakteru – je do nich vložena práce tamních řemeslníků a zemědělců i část jejich duše. Návštěvníkům pak nabízí specifickou pohostinnost a neopakovatelné zážitky.

Na Broumovsku máme 29 držitelů certifikátu regionálního produktu. Novinkou letošního roku jsou různé workshopy, kde se snažíme místním i turistům představit postup výroby produktu. Návštěvník si vše může vyzkoušet, a dokonce si výrobek odnést.

Rádi bychom vás pozvali do Šonova u Broumova. Na pastvinách se pasou krávy i ovečky. Menčíkovi na své farmě vyrábí pochoutky, jako jsou ovčí, kozí a kravské sýry. Dokonce u nich můžete ochutnat ovčí zmrzlinu. U kousku níž můžete zavítat do kovárny ke kováři Ondřejovi, rád vás přivítá a ukáže své řemeslo. V Broumově navštivte farmu Wenet. Farmou vás provedou naučné tabule, můžete nakrmit zvířátka a dozvědět se i něco o historii města.

Broumovsko je známé svými barokními kostely. Ve Verněřovicích stojí kostel svatého Michaela archanděla a kousíček dál se rozprostírá Ekofarma Bošina. V jejích obchodu přímo na farmě najdete veliký sortiment místních výrobků. Pokud zavítáte do Police nad Metují, zastavte se v infocentru v Pellyho domech, najdete tu malované hrnečky od ADA ART. Na náměstí sídlí prodejna salámu Pejskar, prodejna Kvíčerovské pekárny (vedle radnice) a obchod Lenka, který nabízí drátkovací sady. Region si můžete projít pěšky, projet na kole nebo ho prozkoumat z koňského sedla. Jízďárna v Heřmánkovici je pro vyjíždky ideální. Krajinou vás provedou a zapůjčí vám i výbavu.

Z dalších regionálních výrobců uvádíme:

Včelí farma Rokytník – nabízí jedinečné ochucené medy k přípravě cukrovinek i k oslazení čaje.

Muzeum papírových modelů – bylo otevřeno v roce 2012 a stalo se tak druhým nejstarším muzeem papírových modelů na světě.

Muzeum stavebnice Merkur – počátky stavebnice jsou datovány do roku 1920.

Dřevoterm s.r.o. – stínící technika vyráběná pod značkou PAVON s potiskem vzorů z kolekce Rosenberg.

Sýr Braunauer – řemeslný horský sýr z kravského lokálního mléka, který má vyšší obsah tuku.

Textilní výrobky od firmy Frolen – osušky z bambusového a lněného vlákna.

Kde lze regionální produkt Broumova zakoupit? Jak poznáte, že ho v obchodě mají? Na dveřích prodejny je umístěna modrá nálepka s logem „Broumovsko – regionální produkt“, které vidíte i v záhlaví tohoto článku.

Užijte si letní koncerty ArtCafé pod širým nebem

Milujete jazz, blues, folk, pop nebo šanson? Milujete živé koncerty v komorní atmosféře, u kterých si můžete dát sklenku vína nebo šálek lahodné kávy? Milujete setkávání s přáteli či rodinou při zajímavé hudební akci? Pokud je odpověď na všechny otázky ano, pak jsou koncerty hudebního programu ArtCafé šité přímo vám na míru.

Malina Brothers

ArtCafé je multižánrový program, který pořádá koncerty českých i zahraničních interpretů – dvakrát či třikrát měsíčně v sále Kreslárna nebo během léta v klášterní zahradě. Jádrem programu se zaměřuje především na jazz, ale i jiné hudební žánry, s přesahem k tanečním, divadelním či hudebně-poslechovým večerům. Účastníci ArtCafé se mohou stát členy klubu a získat tak nejen cenově výhodnější vstupné nebo slevu v klášterní kávuárně, ale i možnost pravidelného zasílání novinek a pozvánek.

V létě se v klášterní zahradě pod širým nebem představí například bluegrassová Malina Brothers, kteří spolupracovali s Robertem Křesťanem, Pavlem Bobkem, Věrou Martinovou nebo Charliem McCoyem a mají za sebou řadu koncertů v USA; sedmičlenná kapela Rajtaraj hrající ve složení příčná flétna, akordeon, housle, kytara, klarinet, kontrabas a cajon hudbu vycházející z písní Balkánu, Skandinávie i západní Evropy; nebo talentovaný romský zpěvák, klavírista a akordeonista Mário Bihári.

Kateřina Ostradecká, APRB

Gerald James Clark

Koncerty ArtCafé 2022:

20. 4. 2022	Treetop
27. 4. 2022	MarZ
4. 5. 2022	Behind the Door
18. 5. 2022	Barbora Mochowa
8. 6. 2022	The Odd Gifts
22. 6. 2022	Jan Andr, Libor Šmoldas & Tomáš Hobzek
1. 7. 2022	Malina Brothers
6. 7. 2022	Brigita & Štěpán
20. 7. 2022	Rajtaraj
3. 8. 2022	Mário Bihári a David Fiedler

ZA VÍNEM NA BROUMOVSKO?

Ano, na akci Vinum et Cetera!

Všem milovníkům skvělého vína je určena pozvánka na tradiční letní akci Vinum et Cetera, která vždy počátkem června zahajuje hlavní turistickou sezónu v Broumově. Tradiční setkání „vínomilců“ nabízí veřejnou ochutnávku českých a moravských vín z kolekce Salonu vín ČR. Návštěvník akce tak má jistotu, že ochutná opravdu ta nejlepší vína z našich vinařství, navíc v kulisách národní kulturní památky broumovského kláštera. Letos se Vinum et Cetera koná v sobotu 4. června od 13 hodin a součástí ochutnávky bude i doprovodný hudební program. Vstupenky za 70 Kč je možné zakoupit online na smsticket.cz, vína se pak na místě platí zvlášť. Kdo by chtěl na Broumovsku strávit s vínem celý víkend, může přijet už v pátek 3. června na akci Dobročinný večer pro Broumovsko, který se koná v Opatských sálech broumovského kláštera. Výtěžek filantropicky laděného společenského večera putuje na podporu projektů z Broumovska.

Kateřina Ostradecká, APRB

Putování Broumovskem

28. ročník Putování Broumovskem se letos uskuteční netradičně už v měsíci květnu. Pěší turisté i cykloturisté se 21. května mohou vydat na toulky nejkrásnějšími místy Broumovska.

Pěší turisté budou mít tradičně na výběr z několika tras – od 15 do 44 km, všechny, kromě té nejkratší, prochází atraktivními Broumovskými stěnami a jsou nádherné za jakéhokoli počasí. Cykloturisté mají na výběr buď třicetkilometrovou pohodovou projížďku pod Broumovskými stěnami, nebo náročnější šedesátakilometrové puto-

vání obcemi Broumovska a úbočím Javoříč hor. Mnoho cyklistů se této delší trase zalekne, což je škoda, protože na ně čekají nádherné výhledy do Broumovské kotliny. Letos se mohou cyklisté těšit na novinku. Jedna z cyklotras bude procházet Polskem.

Nejvíce účastníků se každoročně zapisuje na nejkratší – patnáctakilometrovou

trasu. Vydávají se na ni rodiče s kočárky, s dětmi na odraždlech i senioři s pohybovými obtížemi. Trasa sice neprochází Broumovskými stěnami, to jí ale na atraktivitě neubírá.

Pokud nestihnete květnové Putování, můžete se po tomto okruhu vypravit kterýkoliv jiný den. Určitě nebudete litovat. Už začátek cesty po málo frekventované silnici směr Křínice (po zelené turistické značce) poskytuje pěkné výhledy na celé pásmo Broumovských stěn. Polní cestou, lemovanou šípkovými keři, kolem Samot přes Javločinec se budete k Broumovským stěnám přibližovat stále víc a víc, až se v lese pod skalami zkrřížíte s cyklostezkou. Tady vám doporučuji krátkou zacházku doleva, stále po zelené značce, k nedávno vybudovanému turistickému přístřešku Na balvanech. Je to velice příjemné odpočinkové místo s výhledem do Broumovské kotliny. Odtud vás zelená značka dovede po 500 m ke křížové cestě. Čtrnáct opravených kamenných za-

Na balvanech

stavení s obrázky martínkovického občana Přemysla Volfa začíná u kapličky sv. Anny z roku 1798. Křížová cesta i kaplička byly obnoveny v roce 2011 a rozhodně stojí za prohlídku. Od kapličky dojdete cyklostezkou k restauraci Amerika. Cestou vás čekají krásné výhledy do Broumovské kotliny.

Zpět do Broumova se od restaurace vrátíte po červené značce. Tuto cestu využívají také poutníci svatojanské cesty mířící z Křešova do Vambeřic. Ani tady nebudete ošizeni o překrásné pohledy na Broumovské stěny i Javoří hory.

Ať už se rozhodnete pro kteroukoliv trasu Putování Broumovskem, budete pořadateli (KČT Broumov) vřele vítáni. Bližší informace najdete na stránkách www.kctbroumov.unas.cz.

Jaroslava Chaloupková, KČT Broumov

Web, aplikace a databáze drobných sakrálních památek Broumovska

Drobné sakrální památky jsou nedílnou součástí jedinečné kulturní krajiny Broumovska. Spolu s benediktinským klášterem v Broumově a unikátními venkovskými kostely tzv. broumovské skupiny spoluvytváří magického ducha místa celého regionu.

Kříže, křížové cesty, sochy, sousoší, smírčí kříže, kaple. Jejich množství na relativně malém území Broumovska je velkou raritou. Řada z nich čeká na opravu. Jen zlomek z nich je v evidenci Národního památkového ústavu. Aktuální data chybí.

Nahlédněte s námi do nově vzniklé databáze drobných sakrálních památek Broumovska, která je dostupná na webu www.pamatky.broumovsko.cz a v mobilní aplikaci „Pamatky Broumovska“. To vše v roce 2021 vytvořila v rámci jednoho z projektů Agentura pro rozvoj Broumovska. Na webu je k vidění také pět ohromujících 3D modelů významných drobných památek v regionu: Samaritánky pod Ostašem, Nejsvětější Trojice v Teplicích nad Metují, Kalvárie v Broumově, sloupy se sochou Panny Marie Immaculaty v Hejtmánkovicích a božích muk na Pasech.

V rámci projektu se nám také podařilo iniciovat a realizovat opravu zdevastovaného historického kříže z roku 1787 na cyklostezce z Broumova do Otovic. Opravu další památky můžete podpořit přes portál Darujme.cz.

Do následující fáze projektu se může zapojit kdokoli z řad veřejnosti. Aktuální data včetně fotografií o dalších neevidovaných památkách lze poslat pomocí formuláře „Přidat památku“ na výše zmíněném webu.

Všichni, kdo máme oči otevřené, vnímáme jejich krásu. Zachování kulturního

dědictví příštím generacím se týká i těchto drobných objektů. Drobné sakrální památky Broumovska si zaslouží naši větší pozornost a intenzivnější péči.

Zuzana Klimecká, APRB

Objevujte Broumovsko veřejnou dopravou

Pro výlety a turistické cestování lze na Broumovsku v letní sezóně využít širokou nabídku spojení veřejné dopravy.

Frekvence spojení umožňuje plánovat návštěvy všech zajímavých míst Broumovska bez nutnosti využití vlastního auta a vyhnout se problémům s parkováním na nejnavštěvovanějších místech.

Broumovsko je pohodlně dostupné veřejnou dopravou ze všech hlavních směrů. Z Prahy je možné využít přímé autobusové spojení nebo vlak s jedním přestupem. Z Hradce Králové kromě přímých autobusů jezdí i přímý vlak každé dvě hodiny. V letní sezóně bude o víkendech opět zajištěn přes Meziměstí a Teplice nad Metují do Adršpachu přímý vlak z polské Vratislavi, kterým lze cestovat také za poznáním polského příhraničí.

Klíčovou roli hraje veřejná doprava v obsluze nástupních míst do Adršpachských a Teplických skal. V obou případech se vlakové i autobusové zastávky nacházejí v těsné blízkosti vstupů na skalní okruhy a nemusíte parkovat přímo u skalních měst. Tím je možné ušetřit za parkovné (ve volné přírodě či podél komunikací je parkování přísně zakázáno a postihováno). Vlaky mezi Teplicemi nad Metují a Adršpachem budou v letní sezóně jezdit každou půlhodinu! Kromě pravidelných autobusových spojení z Broumova budou Adršpachsko-teplické skály o letních víkendech znovu dostupné i přímými autobusovými spoji z Police nad Metují.

Autobusovou dopravu lze doporučit i pro výlety do oblasti Broumovských stěn a Stolových hor. Od května do září bude o víkendech jezdit turistický autobus, který vás (a případně i vaše jízdni kolo) dopraví z Police nad Metují na Hvězdu, Slavný nebo přes Machov až do polského Karlova na úpatí Hejšoviny. Nabízí se tak možnost naplánovat si výlet jako přechod vrcholové partie Broumovských stěn bez nutnosti vracet se do stejného bodu – dopravu tam i zpět vám zajistí pohodlný autobus. Všechny spoje v regionu Broumovska lze vyhledat v aplikaci Idos.cz.

Petr Osoba

Kláster Broumov žije kulturou i historií

Kláster Broumov oprávněně patří mezi nejnavštěvovanější památky na Broumovsku. Díky důvtipu a citu benediktinů, kteří ho založili, je perfektně umístěn v broumovské pánvi. Z jedné strany je obklopen vrcholky Javořích hor, ze strany druhé chráněn valem Broumovských stěn. Jeho umístění v krajině ho zároveň spojuje se skupinou barokních broumovských kostelů.

Co ukrývá klášter

Broumovský klášter založil Řád svatého Benedikta, jenž přišel na Policko ve 13. století. Postupně z něj vyrostl mocný a bohatý klášter, který Policko a Broumovsko spravoval namísto šlechty. Také

díky tomu má zdejší kraj značný duchovní náboj, neboť otisky benediktinského řádu najdete na mnoha místech v okolí.

Kláster je možné navštívit celoročně, v současnosti v něm sídlí Agentura pro rozvoj Broumovska. Impozantní prostory

ohromí všechny návštěvníky elegantními barokními liniemi, jež jsou vepsány do každého kousku stavby. V letním období probíhají prohlídky kláštera vždy v celou hodinu od 9 do 16 hodin. Prohlídkový okruh zahrnuje mimo jiné návštěvu mnišského refektáře, opatské knihovny či bohatě zdobený kostel svatého Vojtěcha. Za zmínku jistě stojí několik vzácností, které jsou uloženy v prostorách kláštera. Jde například o unikátní historickou kopii Turínského plátna, která je vystavena v refektáři. Opatská knihovna pak obsahuje na 17 tisíc vzácných svazků, včetně zakázaných knih.

Noční prohlídky kláštera a Dáblůva bible

Kláster Broumov si pro návštěvníky na letní období připravil několik speciálit. Jsou jimi noční prohlídky kláštera, které se konají každou červencovou a srpnovou středu. Opravdovým zážitkem a tahákem pro děti i dospělé jsou tematické noční hrané prohlídky. Ty je možné navštívit vždy v pátek a v sobotu po celý červenec a srpen, poslední se pak odehrají v pátek 2. a v sobotu 3. září. Prohlídky je nutné rezervovat předem na telefonním čísle +420 733 739 726 nebo na e-mailu prohlidky@klasterbroumov.cz.

Dalším ojedinělým zážitkem bude možnost vidět kopii unikátního Codexu

gigas, též zvaného Dáblůva bible. „Právě vzácný podlažický rukopis, který je momentálně jako válečná kořist držen ve Švédsku, pobýval od 15. do 16. století v naší ‚krajíně děsné a pustiny šíře‘. Návštěvníci, kteří na Broumovsko zavítají, tak budou moci využít jednu z posledních možností, jak se s kopií tohoto největšího manuscriptu na světě seznámit,“ říká Pavla Faltejsková z Agentury pro rozvoj Broumovska.

Umění i zábava

V areálu kláštera sídlí také obecně prospěšná společnost Vzdělávací a kulturní centrum Broumov, díky níž je klášter celoročně naplněn životem. Pořádají se zde nejrůznější kulturní a vzdělávací akce,

v letním období opravdu početně. Patří mezi ně koncerty, výstavy či divadelní představení usité na míru sálu Dřevník, jenž se nachází v klášterní zahradě. V rámci ArtCafé se každý měsíc konají jazzové koncerty, ScienceCafé Broumov pak připravuje vzdělávací pořady pro dospělé i děti, Dětská galerie Lapidárium pravidelně nabízí výstavy a workshopy pro děti a dospělé. V klášterní zahradě se nachází kurátorsky vedená Galerie Dům, objekty vystavujících umělců najdete rozmístěny rovněž venku v zahradě. Přehled kulturních a vzdělávacích akcí najdete na www.klasterbroumov.cz v sekci Akce v klášteře a také na dalších stránkách těchto novin.

Na nádvoří kláštera i v zahradě se pravidelně konají také trhy – Velikonoční, Podzimní a Adventní. Milovníci vína se tu mohou setkat i s ochutnávkou vín či přímo zamířit na degustaci do Bene-

diktinských sklepů (více informací na www.klasterbroumov.cz).

Spaní v mnišských celách

Klášter Broumov nabízí možnost ubytovat se přímo v jeho prostorách, tedy v Domě hostů. Původní mnišské cely byly upraveny pro současné návštěvníky, přičemž byla zachována jejich jednoduchost a čistota. Dočasní obyvatelé mnišských cel tak mohou s celou rodinou zažít, jaké to bylo být mnichem, vyhlížet z okna na Javoří hory a pak vyrazit na výlet do divoké okolní přírody. Při návratu je přivítá klášterní restaurace U Tří růží, která se rovněž nachází v barokním areálu, či Café Dientzenhofer, proslulé výbornou kávou a dortíky.

Michaela Plchová, APRB,
foto Kateřina Ostradecká,
Oldřich Jenka a Jonáš Kohl

Galerii Dům najdete uprostřed zahrady broumovského kláštera. Umístěna v jejím pomyslném středu, existuje naproti majestátní budově kláštera a dotváří celkovou atmosféru areálu.

Od jara až do pozdního podzimu probíhají v prosvětlených prostorách galerie výstavy současných malířů a sochařů.

Galerijní program vzniká pod vedením kurátorů Ivy Mladičové a Petra Vaňouse. Za dobu své existence galerie zpřístupnila odborné i laické veřejnosti regionu mnoho významných umělců a jejich klíčových

Umění v Galerii Dům

děl. Povahou sice komorní prostor, nabízí profesionálně realizované výstavy se všemi doprovodnými tiskovinami, a to v kvalitě srovnatelné se státními odbornými institu-

cemi. Na druhé straně velký počet autorů vysoce oceňuje osobní kontakt s kulturním prostředím Broumovska a umělci tu při svém pobytu často objevují nové inspirační zdroje. Velkou výhodou Galerie Dům je i okolní zahrada, která umožňuje zařazovat též venkovní výstavy a site specific díla reflektující atmosféru barokního kláštera.

Pro výstavní sezónu 2022 se v Galerii Dům představí tyto autoři:

Absolventka ateliéru Grafika I prof. Jiřího Lindovského na pražské AVU Markéta Hlinovská. Její práce mají experimentální charakter a značně přesahují obor grafiky. Vernisáž výstavy se koná 7. května, výstava potrvá do 3. července (1).

Od 10. července až do 28. srpna Galerii Dům zaplní sochařská díla Kryštofa Kaplana, vernisáž proběhne 9. července.

Jeho velkorysé sochy mohou návštěvníci obdivovat v klášterní zahradě o něco dříve – od 7. května zde budou vystaveny společně s díly Petra Štastného.

Na sklonku léta, od 4. září do konce října, bude prostor Galerie Dům patřit slibnému zástupci mladé malířské generace Jiřímu Markovi. Na vernisáž můžete zavítat už 3. září (2).

Michaela Plchová, APRB

Navštivte restauraci s kachlovými kamny a letní terasou. Těšit se můžete na pokrmy inspirované rakouskou kuchyní, perfektně vychlazené pivo a bohatě zásobený vinný sklep s moravskými, rakouskými a německými víny.

Rezervujte příští pobyt přímo na www.skalni-mlyn.cz a získáte **10% slevu** s promo kódem WELCOME!

www.skalni-mlyn.cz

Hotel Skalní Mlýn
Dolní Adršpach 1, 549 57 Adršpach

Architektonicky unikátní skupina barokních kostelů na Broumovsku bude od července patřit mezi národní kulturní památky. Počátkem letošního roku o tom rozhodla vláda. Soubor venkovských kostelů vznikl v 1. polovině 18. století během působení Otmara Zinkeho, opata broumovského kláštera. Devět z deseti kostelů vzniklo v autorské dílně významných bavorských archi-

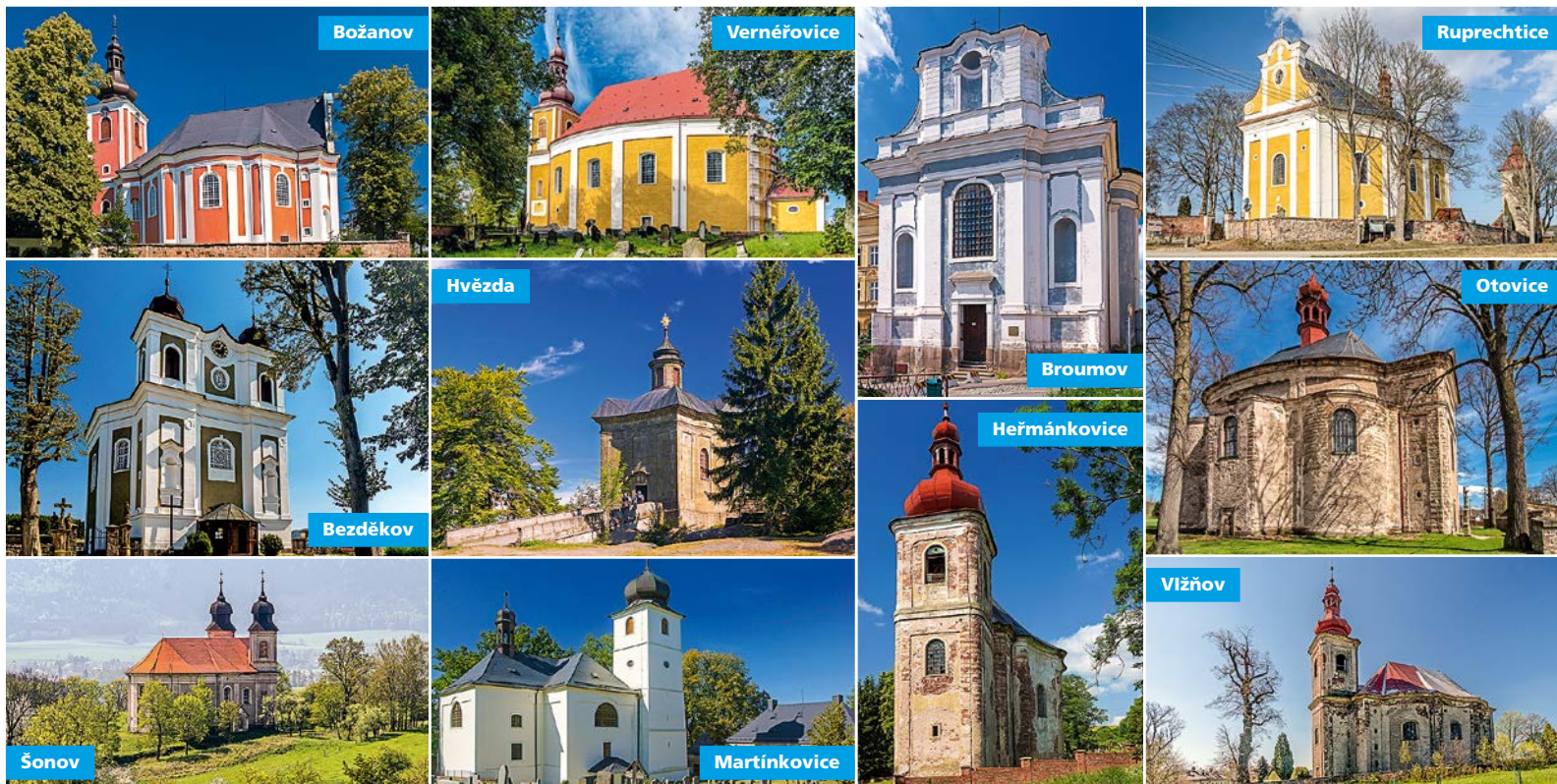
Broumovská skupina kostelů

tektů, otce a syna Dientzenhoferů. Desátý – martínkovický – kostel byl postaven podle návrhu italského stavitele Martina Allia. Jedenáctou stavbou broumovského souboru je kaple Panny Marie Sněžné na Hvězdě.

Pokud byste rádi nahlédli do interiérů kostelů broumovské skupiny, během letních prázdnin máte zcela jedinečnou příležitost. Tyto sakrální památky jsou pravidelně otevřeny ve vybrané dny v rámci akce „Léto ote-

vřených kostelů“. Brány kostelů otevírá sobotními podvečerními koncerty také tradiční hudební festival „Za poklady Broumovska“.

fotografie Oldřich Jenka

Muzeum Broumovska vítá novou sezónu ve vylepšeném hávu

Tak jako každý rok i letos zahajuje Muzeum Broumovska svoji sezónu v neděli 1. května. Muzeum sídlí v jedné z historicky nejzajímavějších částí benediktinského kláštera v Broumově – v 1. patře opatského křídla. Jeho návštěvu byste si rozhodně neměli nechat ujít.

V loňském roce se podařilo našemu muzeu získat dotace z Ministerstva kultury na modernizaci muzejního mobiliáře. Ve stálé expozici bylo kompletně vyměněno osvětlení všech výstavních vitrin za výkonnější, avšak energeticky úspornější. Na vitrinách jsou také revidované popisky. Připravili jsme i nové expoziční katalogy, které si návštěvníci mohou na prohlídku zapůjčit. Dozvědí se více nejen o vystavených exponátech, ale ve stručném nástinu i o dějinách města a regionu. V šesti sálech je přehledně představena historie kláštera,

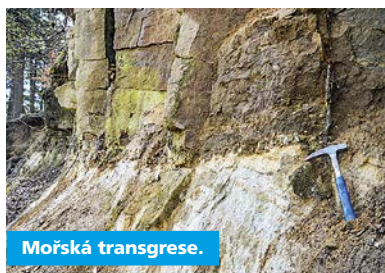
města a jeho okolí. Je zde ukázán vývoj středověkého Broumova, dokumentovaný skupinou gotických památek, rozvoj města a řemesel v renesanci, období baroka, pro náš region tak typické, i rozvoj měšťanské kultury a průmyslu v 19. století. Celou expozici uzavírá období konce první republiky.

Na vaši návštěvu se budeme těšit během celé letošní sezóny, která potrvá od 1. května do začátku října. Muzeum Broumovska je otevřeno denně kromě pondělí, od 8–12 a od 13–17 hodin.

Nejvýznamnější geologické zajímavosti Národního geoparku Broumovsko

Pestré území Národního geoparku Broumovsko se může pyšnit velkým množstvím geologických zajímavostí a fenoménů z celé řady geovědních oborů. Najdete zde unikátní přírodní památky a úkazy z oblastí geomorfologie, hydrogeologie, paleontologie, mineralogie, petrologie, stratigrafie, pedologie, vulkanologie i seismologie. Pojďme si tedy nejvýznamnější místní atraktivity geologického charakteru trochu přiblížit.

Jednoznačně nejrozšířenější jsou v Geoparku Broumovsko zajímavosti z oboru geomorfologie, vědy zabývající se tvary zemského povrchu. Sem se řadí jak reliéf krajiny, tak tvary skal nebo členitost jejich povrchu. Z tohoto pohledu tím nejvýraznějším unikátem je nejrozsáhlejší evropské pískovcové skalní město Adršpašsko-teplických skal s tisíci skalních věží a rozsedlin, kilometry soutěsek i pseudokrasových podzemních prostor, ukrytých pod zřícenými balvany na jejich dně. Neméně významné jsou i kuesty – asymetrické hřbety skalnatého pískovcového hřebene Broumovských stěn. Mezi významné geomorfologické zajímavosti patří i stolová hora Ostas s množstvím bizarních pískovcových útvarů nebo voštiny na pískovcových stěnách v Teplických a Kočičích skalách.

Mořská transgrese.

Geoda s krystaly ametysto-záhnědy pochází od Šonova.

Fosilie amonita nalezená v Bukovici.

Z oboru vulkanologie, tedy vědy o sopečné činnosti, je rozhodně unikátním výtvozem přírodou vypreparovaná výplň původního lávového tunelu. Najdete ji v mohutných skalních výchozech na lokalitě Kamenec nad obcí Šonov. Jak vyplň, tak okolní skály jsou tvořené specifickými tmavými vyvřelými horninami ze skupiny andezitu, nazývanými weiselbergit, a vznikly zde během mohutné prvohorní sopečné činnosti před přibližně 300 miliony let.

Asi nejzajímavější geologickou lokalitou z oblasti stratigrafie, tj. vědy studující sled, vzájemné vztahy a stáří horninových vrstev, je přírodní památka Mořská transgrese u Bohdašína. Na ní můžete vidět uložení vrstev dávných mořských sedimentů na vrstvě světlých pískovců, vzniklých z říčních náplavů. Je to krásný pohled do doby před nějakými 100 miliony let, na stopu neobyčejné geologické události, kdy zvýšením hladiny oceánů náhle zaplavilo teplé mělké moře i naši do té doby suchomorskou krajinu.

Koho zajímají v horninách zachovalé zkameněliny rostlin a živočichů, tedy paleontologie, ten bude jistě potěšen zbytky starých uhelných hald v okolí města Žacléře nebo třeba u obce Žďárky. Velmi významný je také výskyt prokřemenělých dřev prvohorních stromů – araukaritů v Jestřebích horách, v minulosti nejvíce nacházených v okolí Odolova nebo Radvanic. Nejzajímavější zkameněliny různých druhohorních mořských živočichů byly v posledních letech nalezeny ve vrstvách pevných opuk

Rozlámaná stěna bývalého ignimbitového lomu v Hynčicích.

Pískovcové věže se skalními římsami, lištami a voštinami v Teplických skalách.

při výkopových pracích přímo v Polici nad Metují, Bukovici nebo Suchém Dole.

Mineralogické zajímavosti, představující zejména méně obvyklé nerosty, jsou především vázány na vyvřelé horniny Javořích hor. Jmenovat z nich můžeme například občasné nálezy fluoritu a barytu nebo krystalovaných barevných odrůd křemene v dutinách andezitových hornin v lomu Rožmitál u Broumova. Na úpatí Javořích hor v oblasti Šonova a Rožmitálu je možné v rozvětralém splaveném materiálu najít i kousky achátů, jaspisů, krystalovaného křemene, chalcedonu nebo goethitu. U Božanovského vrchu se z podložních permských sedimentů dostávají do ornice zase kousky jasně červeného karneolu.

Z oboru petrologie (vědy o vzniku a složení hornin) je Broumovsko velmi zajímavé rozsáhlým výskytem sopečných hornin, nazývaných ignimbrity. Mocné vrstvy vznikly spečením žhavého materiálu takzvaných pyroklastických proudů při opakovaných velmi silných explozivních sopečných erupcích koncem období prvohor. Největší odkryvy ignimbritů jsou k vidění v místech jejich dřívější těžby na úpatí Javořích hor, v dnes již opuštěných lomech v Hynčicích, Vižňově nebo v Uhlířském údolí.

Především v oblasti Polické křídové pánve je pak k vidění množství hydrogeologických fenoménů, tedy zajímavostí a úkazů spojených s místními podzemními vodami. K nejvýznamnějším patří určitě umělé a přírodní artéské prameny Julinka v Polici nad Metují a Jezírko v Teplicích nad Metují, vápenatý pramen na lokalitě Travertinová kupa u Stárkova nebo vydatný vrstevní pramen U Vavřene v Velkém Dřevíči, působící na návštěvníky jako potok vytékající přímo ze skály.

A to, že je díky místní mohutné tektonické poruše Hronovsko-poříčského zlomu oblast Hronovska a Policka druhým seismicky, tedy „zemětřeseně“ neaktivnějším územím České republiky, je jen taková pomyslná třesnička na geologickém dortu Geoparku Broumovsko.

Všechny zmíněné zajímavosti máte možnost objevit a poznat. Třeba při vašich dalších výletech do krásné divoké přírody Broumovska. Inspiraci pro vaše dobrodružné geoturistické výpravy můžete čerpat na www.geopark.broumovsko.cz, kde najdete podrobnější popisy i mnohých dalších neobyčejných míst.

Text a foto Stanislav Stařík

Vypreparovaná výplň lávového tunelu v andezitových horninách lokality Kamenec u Šonova.

Na začátku prázdnin se v Teplicích nad Metují opět roztočí pedály závodníků Kupkolo.cz MTB Trilogy. Jediný etapový závod horských kol a enduro na území Česka letos vstoupí do druhé dekády.

Jubilejní 10. ročník úspěšně proběhl v roce 2021, a to i přes nepřehlednou situaci ohledně restrikcí covidu-19 a možnosti příjezdů zahraničních účastníků. Těch se loni na start postavilo více než padesát, ale organizátoři věří, že cizinců na startu v roce 2022 opět přibude. „Určitě nám loni chyběli závodníci z Polska nebo ze Španělska, které jsme byli zvyklí ve startovní listě vidat,“ doplňuje ředitel závodu Věna Horných.

Závod odstartuje 1. července 2022 a jeho zázemí bude již tradičně v parku v Teplicích nad Metují. Slavnostní vyhlášení celkových výsledků proběhne 5. července. „Pro závodníky budou opět připraveny plochy, na kterých mohou parkovat, stanovat či kempovat. Samozřejmě lze využívat i ubytovacích zařízení v Teplicích nad Metují a jeho okolí,“ za organizátorský tým vysvětluje Lenka Kráčmarová.

Loňský jubilejní ročník doznal dvou zásadních změn – závod se rozrostl o jednu etapu, tudíž závodníci absolvují 10km Prolog a čtyři zhruba 70km etapy. Druhou změnou, kterou ale sportovci necítí tak intenzivně, je zapsání závodu do kalendáře UCI (Mezinárodní cyklistická unie). Soutěžící tak mohou na domácí půdě získat tzv. UCI body, podle kterých jsou hodnoceni ve světové cyklistické ranklistině. V letošním roce bude do kalendáře zapsán nejen závod

maratonců, ale i enduristů. „Možnost získání UCI bodů by mělo přilákat další zahraniční závodníky,“ slibuje si od zapsání do mezinárodního kalendáře organizátorka Martina Chrástková.

„Oproti původnímu tříetapovému formátu, který provázel závodníky po česko-polském pohraničí od Vraních hor přes hory Javoří a Soví či Broumovské stěny až k horám Orlickým, závodníci ve čtvrté etapě zavítají na Trutnov Trails. Poslední den si „odpočinou“ na upravených trailech, když předchozí dny stráví v panenské surové přírodě Broumovska,“ vypráví ředitel a stavitel tratí Věna Horných. Dále dodává: „Závodníci na Áčkové trati ujedou 292 kilometrů a nastoupají téměř 11 000 metrů. Letos jsme se rozhodli i pro ženy elite vyspat trať Běčkovou a věříme, že se jich do této kategorie přihlásí víc. Áčko je opravdu velmi náročné.“

Kupkolo.cz MTB Trilogy není jen pro dospěláky. Svůj etapový závod si vyzkouší i malé cyklistické naděje, a to od těch nejmenších na odnázedlech. Děti závodí primárně v parku v Teplicích nad Metují, jen ti nejstarší ze žákovských kategorií vyrazí na Čáčkovou trať. Kupkolo.cz

Podle Martiny Chrástkové je možné se přihlásit do dvou závodů: maraton a enduro. „Maratonci, kteří absolvují trať ze startu do cíle co nejrychleji, si mohou vybrat ze tří

tratí: A–Extreme, B–Moderate a C–Easy. Pro enduristy jsou vypsány jen první dvě tratě: A–Extreme a B–Moderate. Jejich výsledné umístění se počítá ze součtu časů tzv. eRZet, které jsou měřeny. Úseky mezi eRZetami musí závodníci absolvovat svými silami, většinou jedou opravdu vyletním tempem,“ dodávají organizátoři. Kromě kalendáře UCI je závod také zařazen do seriálu Prima Cup a je též součástí České ho poháru maratonu horských kol.

Novinky, aktuality a informace k závodům najdete na webu www.mtbtrilogy.com, sledovat můžete Facebook závodu: www.facebook.com/mtbtrilogy či Instagram www.instagram.com/kupkolo.cz_mtb_trilogy.

Těšíme se na viděnou v červenci v Teplicích nad Metují na kole!

Team Kupkolo.cz MTB Trilogy

Děkujeme partnerům Společnosti pro destinační management Broumovska, o. p. s.

CzechTourism

Adršpach

Broumov

Police nad Metují

Teplice nad Metují

Stádkov

DSO Policko

DSO BROUMOVSKO
CZECH REPUBLIC

Penzion pod Křížovým vrchem

ZAMEČEK

Stárkovské pálení čarodějnic

Pálení čarodějnic je lidový zvyk spojený se zapalováním ohňů a figurín čarodějnic, který se odehrává v noci z 30. dubna na 1. května. Do Stárkova se tento obyčej vrátil v roce 1991, po letech pálení mírových ohňů. Místní mládenci postavili na náměstí májku a večer odcházel lampionový průvod na horní hřiště, kde byla zapálena připravená hranice.

V roce 1995 se Stárkovští převlékli za čarodějnice a na hřišti připravili různé soutěže a také vyhodnocení nejlepších masek. Od roku 1996 se začaly počítat ročníky a čarodějnice se staly tradicí. V dalších letech už měla akce záštitu obce a celý program řídil moderátor. V programu se volila

Miss malá čarodějnice a Miss velká čarodějnice, které každoročně dostávají broušený pohár dodaný místním sponzorem. Program se postupně rozšiřoval, v areálu místní vybudovali lanovku pro děti, součástí se stalo i pečení a rozdávání perníčků. Scénář akce se ustálil na reji čarodějnic na

náměstí, následném průvodu, který doprovází čarodějnice uvězněné na voze taženém buď mnichy v hábitech, nebo koňmi. Na horním hřišti každoročně probíhá soud s čarodějnicemi, při němž jsou dvě živé čarodějnice osvobozeny a třetí čarodějnice – figurína – skončí na hranici. Akce pokračuje rejem čarodějnic a volbou Miss čarodějnice. Po vyhlášení výsledků následuje ohnivá show a krátké divadelní představení místního divadelního souboru Medvěd Stárek zakončené průvodem mnichů v hábitech, kteří zapalují hranici. Poté začíná taneční zábava a trvá až do ranních hodin.

Každý ročník byl něčím zvláštní, stejně jako hranice, kterou místní staví během dubna. V jednom ročníku akci natáčela i televize. Pro všechny ročníky ale platí, že na přípravě, stavbě máje i hranice, pečení perníčků, organizaci akce i provozu stánků s občerstvením se podílejí místní občané. Stárkovské čarodějnice jsou opravdu Stárkováků.

V letošním roce vystoupí v hudebním programu písničkářka Petra Göbelová. Po zapálení hranice bude hrát skupina Nanovor. A další program? Přijďte se podívat, budeme se na vás těšit.

Vítejte na počátku naší cesty za příběhem Adršpašských skal. Víte, že předtím, než tuto krajinu zaplavilo moře, se tu v prvohorách rozkládala jezera a močály s bujným rostlinstvem a v nich žili sladkovodní žraloci? V druhohorách bychom se ocitli na písčitém dně moře. Společnost by nám dělali měkkýši, ryby, žraloci a možná i mořští ještěři, kteří dosahovali délky až dvanáct metrů...

Komentované prohlídky a geoturistika v Adršpašských skalách

Chcete se dozvědět, jak to bylo dál a zkusíte rozluštit záhady vzniku skal? Vypravte se do skalního labyrintu s naším průvodcem. Čeká vás cesta plná zajímavostí z historie, přírodovědy, geologie, ale i pohádek a pověstí. Průvodcovské služby byly v Adršpačce k dispozici již od 50. let 18. století.

K rozluštění záhady vzniku skal přispěla nejvíce geologie. Proto jsme se rozhodli připravit také geologické vycházky.

Díky spolupráci s Národním geoparkem Broumovsko budete mít možnost poznat práci badatelů, kteří při objasňování vzniku skal museli porozumět mnoha dějům, třeba pohybu zemských ker, dobám ledovým či vrásnění Alp. Zdejší skály jsou svědectvím vývoje celé planety. Jedním z důkazů jsou zkmameniny, které se v Broumovské kotlině

nacházejí dodnes a vy se s nimi v rámci geologické vycházky můžete seznámit.

Průvodcovské služby nabídneme v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Geologické vycházky budou pořádány pravidelně jednou týdně během prázdnin nebo individuálně. Vždy po předchozím objednání. Veškeré aktivity

a informace najdete na našem webu nebo na www.geopark.broumovsko.cz.

Nezapomeňte, že máme hodinovou kapacitu návštěvníků. Doporučujeme ověřit dostupnost vstupenek na našich webových stránkách. Nákupem online si zajistíte vstupenky i parkování.

Kateřina Menšíková, foto IC Adršpach

Mohutná stavba, která připomíná svou mnohaletou tradici.

Fabrika na zážitky

Kde se továrna vzala?

V roce 1852 byla rodinou Walzel (pocházející z Vížňova) otevřena v Meziměstí nová tkalcovna. Josef Walzel vyvážel do Slezska plátno a zpět vozil strojovou přízi. Podnikání se dařilo, továrna se mohla pyšnit 300 za-

městnanci. Časem bylo dostavěno i bělidlo, továrník dokonce věnoval obci školní budovu. Od roku 1940 však budova chátrala, v 80. letech 20. století sloužila jako sušička obilí. Obec měla dvě možnosti. Buď budo-

vu nechat zbourat, nebo ji v dezolátním stavu prodat. Naštěstí došlo k druhé variantě a budova byla zrekonstruována. Cíl byl jasný – vytvořit místo aktivního odpočinku a obchodu.

Povedlo se!

Centrum Walzel bylo otevřeno v pátek 13. 12. 2013. Objekt dostal nový kabát jak zevnitř, tak zvenčí. Nynější majitel se snažil zachovat určité historické prvky, jako jsou například mřížková okna. Rekonstrukci připomínají fotografie umístěné na chodbě v přízemí budovy.

Přízemí slouží komerčním účelům. Vznikla zde restaurace Švejk, víceúčelový sál, prostory pro prodejnu potravin COOP, solná jeskyně, salonek... Jednotlivá patra jsou propojena výtahem.

Nezapomenutelný Švejk

Restaurace podporuje místní farmáře a vaří jedinečné české recepty převážně z místních surovin. Vymýšlí různé kulinářské zážitky, jako jsou Slavnosti českého piva a polských klobás nebo Vinná brána – kde můžete

ochutnat desítky vín z moravských a českých vinařství. Na tradičním menu naleznete pomalu pečenou vepřovou krkovičku na soli, kmínu a česneku, podávanou na krající voňavého chleba s hořčicí a beraním rohem. Už máte chuť? Co zkusit pravou kulajdu s vejcem?

Fabrika žije po celý rok

Pro firemní večírky, akce, zábavy, delikatesní rauty, narozeninové párty, catering... si lze v budově pronajmout salonek.

Ve druhém a třetím patře najdete akční místnosti! Vyzkoušejte nejmodernější bowlingovou dráhu! Díky mantinelům pro děti se mohou naučit koulet i ti nejmenší. Pusíte si svou oblíbenou písničku v BarBoxu. Zahrajte si fotbálek, kulečník a nebo fotbalpool. Je toho málo?! Neváhejte prozkoumat laserovou střelnici! Můžete

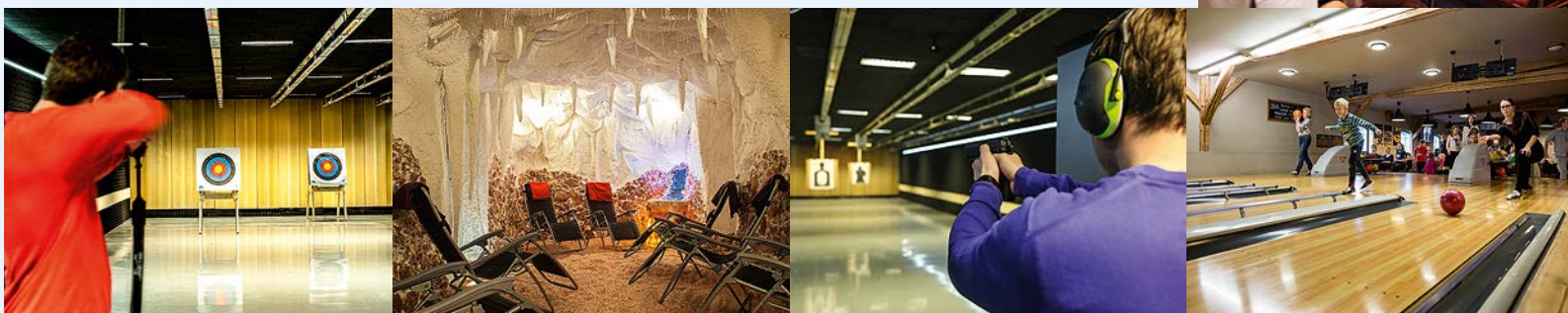
se protáhnout ve „fitku“ a zkusit svou sílu na horolezecké stěně vysoké 13,5 m a nebo boulderingu (lezení bez jištění, pohodlný pád zajistí měkká výztuž pod stěnou). Pokud se moc unavíte, odpočínáte si v solné jeskyni s příjemnou masáží.

Potřebujete ještě větší akční vzrušení?

Navštivte nejmodernější komplex krytých střelnice ve střední Evropě. Střelba je pod vedením zkušených instruktorů možná pro všechny i bez zbrojního průkazu.

Během roku je kulturní program v Centru Walzel opravdu nabitý. Plesy, jarmarky, ochutnávky, diskotéky a nápadité menu ve stylové restauraci.

Ať je hezky nebo zima, „Walzlovka“ je vždycky prima.

CENTRUM WALZEL

MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

WWW.FABRIKA NA ZÁŽITKY.CZ

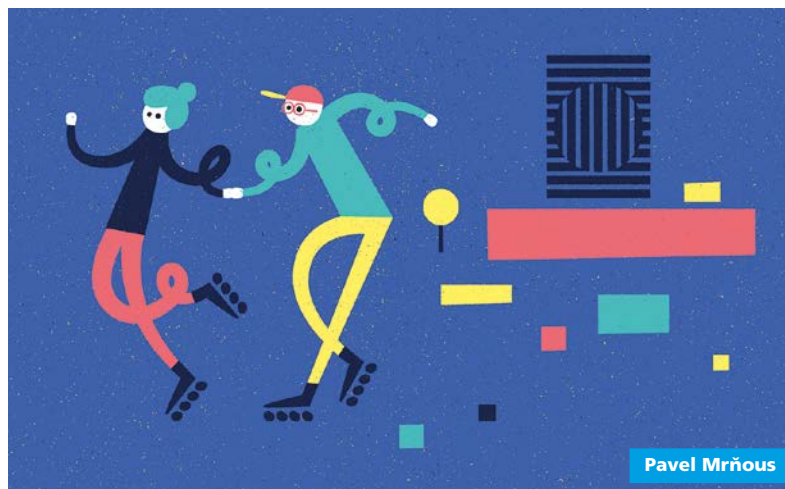
KOUSEK OD VÁS

Symposium ilustrace – čtvrtý ročník

Již čtvrtým rokem najde v klášterní zahradě v Galerii Dům útočiště šestice ilustrátorů a galerie se tak promění ve sdílený umělecký ateliér. O jaké akci je řeč? Přece o Symposiumu ilustrace, kterému se v broumovském klášteře zalíbilo zejména pro jeho meditativní atmosféru a možnost nerušeně pracovat v inspirativním prostředí.

Letošní symposium proběhne od 27. března do 10. dubna 2022. Ilustrátoři tak dostanou prostor nejen k dvoutýdenní koncentrované práci na vlastních autorských projektech, ale také k výměně profesního know-how, setkání s ostatními ilustrátory z oboru a vzájemnému obohacení. A věřte, že to je v tomto osamělém řemeslu velmi zapotřebí! Umělci se také seznámí s místní historií, kulturou i krajinou. Veškeré dojmy pak otisknou do realizace děl, která budou k vidění ve vývěskách a výlohách v centru města Broumova od soboty 9. dubna, kdy proběhne vernisáž výstavy s komentovanou prohlídkou.

Mezi účastníky letošního symposia patří: Alžběta Zatloukalová Göbelová, česká ilustrátorka a animátorka, která se věnuje zejména tvorbě pro děti a seriálové tvorbě, Karel Osoha, oceňovaný komiksový výtvarník a ilustrátor, Tereza Šiklová, ilustrátorka zastupující mladou generaci tvůrců z UMPRUM, Martina Fischmeister (1), zástupkyně digitální precizní ilustrace a komiksová tvůrkyně, a Matěj Ilčík (2), slovenský ilustrátor a grafik, který se věnuje zejména knižní a časopisové ilustraci pro mladší publikum. Zahraničním hostem je tentokrát maďarsko-slovenská výtvarnice Bianka Töröková (3), která se věnuje hlavně hravým

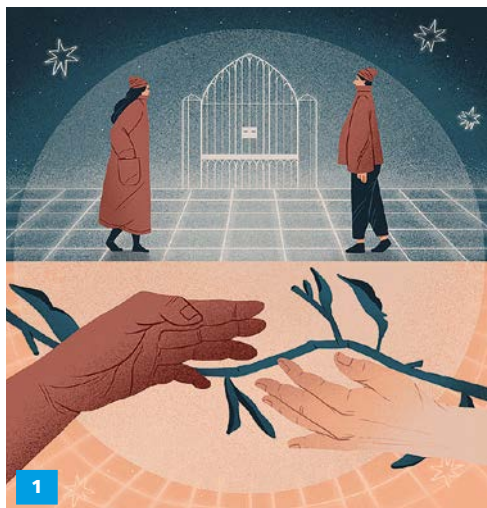
Pavel Mrňous

zadáním pro děti a mladé, jako například pop-up knihy anebo společenské hry.

Pro veřejnost bude jako vždy připraven bohatý doprovodný program – promítání

nejnovějších animovaných filmů, besedy, rozhovory, dílny pro děti. Veškeré informace najdete na www.symposiumilustrace.cz.

Věra Veselá, Czech Illustrators

1

2

3

Malé letní divadlení

Nádvoří broumovského kláštera se od 12. do 16. července 2022 opět po roce promění v divadelní sál. Úvodní večer bude oprávněně patřit našemu místnímu ochotnickému spolku, který to se zkoušením v pandemické době neměl vůbec lehké.

Přetrpěl zákaz sdružování, karantény i izolace a vydal se na společný let se společností Hexagon Aire. Nástup pasažérů je možný na vlastní nebezpečí, neboť v letadle se může přihodit cokoliv. Zvláště pokud má první pilot zrovna zdravotní potíže, druhý pilot je mimo hru, mladší letuška neví, co se děje, a ta starší má naopak plno důvodů mstít se všem okolo... Komedii Poslední let napsal francouzský dramatik Jean-Marie Chevret a o vtipné situaci nebude nouze.

Hluboký zážitek vám zprostředkuje 12 herců z Divadla SemTamFór, kteří ztvární 14. července 2022 vojenskou satiru s názvem Jak jsem vyhrál válku. Hlavním hrdinou je mladý a naivní voják, který plní veškeré vojenské úkoly s takovým nadšením a absurditou, že se ho nadřízení chtějí zbavit tím, že ho povýší...

Pohádkový příběh o pejskovi a kočičce popovírá našim nejmenším divákům tři klauni, kteří budou potřebovat pár rad od dětského publika. Prostor dostanou i známé

17.
ročník

tváře z televizních obrazovek, ale detaily bychom si nechali zatím pro sebe.

Přijměte naše pozvání na 17. ročník Malého letního divadlení. Vstupenky bude možné zakoupit v předprodeji v Informač-

ním centru Broumova. Více informací najdete na: www.broumov-mesto.cz nebo www.facebook.com/broumov.

Jitka Exnerová, IC Broumov

Dvě polická muzea vás zvou

Přijďte a zjistěte, zda platí i pro vás, že Muzeum papírových modelů je LEPŠÍ, NEŽ ČEKÁTE! Interaktivní expozice oslovuje napříč generacemi. Děti do 6 let neplatí vstupné. Světelné a zvukové efekty. Originální interaktivní prvky i pro nejmenší návštěvníky. Papírová dílna s 3D tiskárnou přímo v expozici.

Unikátní Muzeum papírových modelů, kde papír doslova ožívá, bylo otevřeno v Polici nad Metují v roce 2012. Stále platí, že je jediné svého druhu v Evropě.

Muzeum nabízí k prohlídce téměř 2 000 exponátů, které podrobně představují, co vše je možné z papíru vytvořit. Je to místo, kde najdete celý svět z papíru –

jak křehkou krásu papírových miniatur, tak i robustnost obrovských modelů. Expozice je rozdělena do několika částí. Přízemí je převážně věnováno technice. Jsou zde k vidění modely vlaků, automobilů, letadel, lodí a vesmírné techniky, zemědělských strojů, závodních automobilů, ale také modely překračující přítomný čas v expozici věnované sci-fi. V poschodí se nacházejí tři expozice: jedna mapuje vydavatelskou činnost papírových modelů legendárního časopisu ABC, druhá prezentuje modely architektury a třetí je zasvěcena Richardu Vyškovskému – autorovi, který půl století spolupracoval s redakcí „ábička“.

Kromě samotné expozice a krátkodobých výstav nabízí muzeum během léta doprovodný program Letní terasa. Ve spolupráci se spolkem Apeiron pro letošní rok připravilo výstavy současných výtvarníků: malíře a grafika Adama Ptáčka, fotografie Veroniky Peškové a malíře Michala Burgeta. V rámci „Terasy“ zamíří do Police nad Metují zpěvačka Stínka a držitelka hudební ceny Anděl Martina Trchová s Adamem Kubátem. V jejich podání zazní písně Zuzany Navarové.

O přesných termínech a dalších akcích budeme informovat na webu a sociálních sítích Muzea papírových modelů a spolku Apeiron.

Když v roce 1920 zakládal v Polici nad Metují pan Jaroslav Vondel firmu Inventor a začal vyrábět dětskou kovovou stavebnici s názvem Inventor, jistě netušil, jaký fenomén se rodí. V roce 1925 změnil koncept stavebnice a stejně tak změnil i její název. Vznikla první stavebnice jménem Merkur.

Merkur za téměř jedno století své existence stále baví. A samozřejmě: MERKUR ŽIJE! Přijďte posoudit, zda umí oslovit i vás.

Expozice Muzea stavebnice Merkur se rozkládá ve dvou poschodích v budově, která původně sloužila jako soud a později jako zemědělská škola. Přízemí je věnováno historii stavebnice a jejímu vývoji. Zde uvidíte unikátní historické exponáty: stavebnici Inventor, první Merkur z roku 1925 a jeho další vývoj až k současnosti. Dozvíte

se také, co vše je možné ze stavebnice vytvořit a že není jen hračkou. Třeba proto, že na konci roku 1961 vyrobil pan Otto Wichterle z Merкуру první přístroj na odlévání kontaktních čoček. Takzvaný čočkostroj je samozřejmě součástí expozice. První patro je věnováno hlavně dětem. Najdete zde dětský koutek, výstavu hraček a plně funkční kolejiště, po kterém se prohánějí vláčky vyrobené v letech 1930 až 1965 a pak po roce 2005.

Další část výstavy už nabízí horkou současnost: expozice robotiky představuje úžasnou multifunkčnost Merкуру. Ačkoliv stavebnice není jen hračkou, mnozí si s ní rádi hrají. A výsledky jejich práce (architektonické i technické modely) si zde můžete prohlédnout, například Karlštejn, polickou radnici nebo Petřínskou rozhlednu, model Jawa 250/353 – tzv. Kývačku, letadlo Cessna nebo železniční most v Praze. Prohlídka vrcholí modelem Ocelového

města, které bylo o pěkných pár metrů čtverečních rozšířeno.

Poslední část prohlídky je věnována výrobě železa. Ohromí vás model ostravské těžní věže Jindřich, vysoké pece nebo legendárního důlního rypadla (doplňný o zvukové a světelné efekty), jehož podobu zná z přebalu každý, kdo si v sedmdesátých a osmdesátých letech koupil Merkur.

Pavel Frydrych, foto Stanislav Stařík

Mezinárodní horolezecký filmový festival v Teplicích nad Metují

Festival neboli festák, jak mu říkají pravidelní návštěvníci, se nenechal porazit ani koronavirem a 38. ročník v roce 2021 proběhl ve stejném duchu jako ty předešlé.

Od prvních ročníků horolezeckého festivalu v Teplicích nad Metují uběhla již pěkná řádka let a postupem času se ze setkání pár přátel vyvinul v mezinárodní festival, který je znám již po celém světě. Hlavním programem každého ročníku je soutěžní přehlídka amatérských i profesionálních filmů z celého světa s horolezeckou – a jinou sportovní tematikou. Soutěže se tedy může zúčastnit každý filmař, který splňuje konkrétní podmínky uvedené na

webových stránkách festivalu www.horolezeckýfestival.cz. Filmy, které se promítají na festivalu, jsou uvedeny v kině a v amfiteátru. Tento nový venkovní prostor se zavedl v roce 2021 a velmi se osvědčil i za nekonečného deště, který skoro celý ročník provázel. Jedná se o prostor s promítacím plátnem, místem pro další filmy a besedy s horolezci. Návštěvníci se zde mohou usadit na lehátka nebo přímo na trávu pod širým nebem.

Další nedílnou součástí festáku je program v parku, kde probíhají především bouldrové závody, soutěže na slackline a večerní koncerty.

Letošní 39. ročník bude tradičně probíhat poslední víkend v srpnu, konkrétně v termínu 25.–28. 8. 2022. Těšit se můžete na zajímavé hosty, filmy a besedy. V tomto roce jsme opět oslovili některé významné osobnosti z lezeckého světa. Mezi nimi je například Chris Sharma, americký horolezec, který byl dlouhodobě označován za nejlepšího horolezce na světě. Leze už od

svých 12 let a ve 14 letech vyhrál národní soutěž v bouldringu. Dalším osloveným je významný himálajista Krzysztof Wielicki z Polska. Ze slovenských legend k nám zavítá Igor Koller, který oslaví své sedmdesáté narozeniny. Zasedne nejen ve filmové porotě, ale bude mu také patřit čtvrtěční zahajovací večer.

Přípravy jsou v plném proudu a organizační tým se už nyní těší na všechny stále i nové návštěvníky.

Eliška Jirmanová, foto Martin Máslo

Kostel Nejsvětější Trojice ve Zdoňově a spolek Trinitas

Kostel Nejsvětější Trojice ve Zdoňově je jedním z nejstarších kostelů Broumovska – v gruntovních knihách je zmiňován už v roce 1384, přesná doba vzniku však není známa. Kostel nese prvky proměny stylů – od gotiky přes renesanční přestavbu, na které se pravděpodobně podílel italský architekt Carlo Valmadi, po barokní výzdobu interiéru.

Patronem chrámu byl majitel adršpašského panství Adam Abraham Bohdanecký, který nechal v 17. století vybudovat v kostele hrobku pro členy svého rodu a kazatelnu z pískovce – anděla, jež nese erby rodu Adama Abrahama a Beaty Bohdanecké.

Protože nespadá do známé skupiny broumovských kostelů architektů Kryštofa a jeho syna Kiliána Ignáce Dientzenhoferů, není tolik znám a nedostává se mu ani finanční pozornosti. Bohužel vykazuje známky havarijního stavu, věž se odděluje od hlavní lodi, je narušena statika kostela a na střeše jsou značné díry. Právě za účelem záchrany kostela byl založen spolek Trinitas. Aktivita spolku je vykonávána se souhlasem římskokatolické církve. Spolek zde pořádá kulturní akce, benefiční koncerty, ale také duchovní přednášky. Dobrovolné vstupné je použito na záchranu kostela.

Kulturní činnost započal celorepublikovou Nocí kostelů dne 28.5.2021, kdy jsme se společně pomodlili s P. ThLic. Martinem Lanžim, nejen o historii kostela vyprávěla PhDr. Miroslava Moravcová, v rámci série minikoncertů vystoupili žáci ze Základní umělecké školy z Police nad Metují a soubor Nažďár, Jana Pecková a Jiří Šála. V létě 2021 se konal v okolí fary ve Zdoňově jarmark se soutěží o nejlepší zdoňovskou buchtu. V kostele jsme měli možnost slyšet klavírní koncert Elisabeth, Evelyn, Emily a Pavly Brandových

a vystoupil pěvecký sbor místních občanů ze Zdoňova i Adršpašchu s názvem Na poslední chvíli. Účinkující se vzdali nároku na honorář a stánkaři přispěli dobrovolnou částkou na záchranu kostela. V září se v kostele konal 3. benefiční koncert – vystoupili bratři Michal a Vojta Špejroví a sbor Na poslední chvíli. Na podzim roku 2021 se zde na Památku zesnulých konala duchovní přednáška Martina Klodnera, vyráběly se věnce a zapalovaly se svíčky i na zapomenutých hrobech původních německých obyvatel. Hřbitov se více jak po 70 letech opět rozsvítil a byl to opravdu magický zážitek. Po štědrém dnu se v kostele zpívaly vánoční koledy ve spolupráci s Andreou a Mariánem Kořínkovými a opět sborem Na poslední chvíli.

Spolek zorganizoval výměnu plachty na střeše kostela, kterou zafinancovala církev. Díky Nadačnímu fondu Broumov – město kultury spolek získal dotaci 21.000,- Kč na projekt Rozkvetlý Zdoňov, který bude realizován na jaře 2022. Trvalými květinami bude vyzdobena nejen obec Zdoňov, ale i hřbitov u kostela.

Pro záchranu kostela je zřízena veřejná sbírka s transparentním účtem 200200022/2010 u Fio Banky. Za jakoukoliv pomoc při záchraně kostela Nejsvětější Trojice ve Zdoňově jsme nesmírně vděční, děkujeme.

Denisa Pavlová, Spolek Trinitas

ZÁMEČEK

Vydejte se za skvělým jídlem a výhledy na celé Broumovsko do hotelu Zámeček Janovičky, jehož restaurace je zařazena na Maurerově výběru nejlepších restaurací České republiky.

Doporučujeme včasnou rezervaci stolu na +420 734 621 305

Rezervujte příští pobyt přímo na www.hzj.cz a získíte **10% slevu** s promo kódem WELCOME!

Hotel Zámeček Janovičky
Janovičky 62, 550 01 Heřmánkovice

ORLÍK

HOTEL & RESTAURACE

Plánujete výlet do Teplických skal?
Stavte se na skvělé jídlo v nově zrekonstruovaném prvorepublikovém hotelu Orlík s restaurací a prostornou letní terasou.

Doporučujeme včasnou rezervaci stolu na +420 734 443 162

Rezervujte příští pobyt přímo na www.hotel-orlik.cz a získíte **10% slevu** s promo kódem WELCOME!

Hotel Orlík
Střemské podhradí 181,
549 57 Teplice nad Metují

DŮM HOSTŮ

KLÁŠTER BROUMOV

Ubytujte se v Domě hostů Kláštera Broumov a staňte se součástí příběhu, sahajícího do dalekého 14. století.

Navštivte naše stránky
www.dumhostu.cz

Rezervujte příští pobyt přímo na www.dumhostu.cz a získíte **10% slevu** s promo kódem WELCOME!

Dům hostů Klášter Broumov
Klášteří 1, 550 01 Broumov

Ostaš je symbolem, ikonickou horou Policka. Stojí na jeho okraji, majestátně shlíží na celý kraj a jako v zrcadle se odráží v protějším pohraničním Boru. Když ho lidé z Policka spatří odkudkoli, vědí, že jsou doma. Jméno prý nese podle patrona lovců sv. Eustacha, sám pak dal název spolku Poličáků v Praze, polickému hotelu (a snad také tomu na pražském Žižkově) i zdejšímu zemědělskému družstvu. Kámen z jeho vrcholu leží v základech polického divadla a čtení o něm najdeme v kronikách, v pověstech i v knihách zcela soudobých.

Pohled na Ostaš je ze všech stran malebný, uvádí **Alois Jirásek** (1851–1930) v monumentálním vlastivědném díle nakladatele Otty Čechy (1900). A věhlasný historik a politik 19. století **Václav Vladivoj Tomek** (1818–1905), jemuž se Police nad Metují stala druhým domovem a místem jeho srdce, v *Pamětech z mého života* (1904) líčí svůj první pohled na Ostaš takto: *Z pokojů těchto jest utěšená vyhlídka přes zahradu na půlnocní straně kláštera do krajiny půvabné, kterou zvláště kráší hora Ostaš s temenem černým lesem pokrytým, z něhož tehdáž pro výšku lesa jen na nejvyšším východním kraji vyčnívaly skály, na povrchu též lesem porostlé.* (Vzhledem ke kůrovci dnes skály vrchu Ostaše dominují.) Na Ostaš sedmnáctiletého Hradečáka Tomka brzy přivedl jeho polický spolužák Pázma: *Cvičil mě tam potom ve skákání po skalách, které mi velmi zatěžko přicházelo. Skončilo se to jen tou nehodou, že jsem si hodně roztrhal kalhoty...* Tomek byl po celý svůj dlouhý život zdárným chodcem, horolezce se z něj však nestal. Jeho vztah k Ostaši to nenarušilo, ve svých pamětech píše, že jeho obrys našel i při pohledu ze Sněžky.

Stolová hora nad Policí vstoupila i do souboru Starých letopisů českých, a to kvůli tragické události z roku 1421. Nevinní Poličtí tehdy bezprostředně zakusili odplatu za kališnické počínání v katolické Jaroměři. Takto ji V. V. Tomek vylíčil ve svých *Příbězích kláštera a města Police nad Medbuzí* (1881): *Hubení kacířů mečem a ohněm bylo heslo vojsk svolávaných tehdáž do boje s Čechy. Police byla nejbližším jejich cílem. Poněvadž městečko nemělo žádných hradeb a tudy nebylo pomýšlení na obranu v něm, utekli z něho mnozí obyvatelé a hledali bezpečného úkrytu na vrcholu Ostaše. [...] Slezáci vypálili předně městečko beze všeho odporu a povraždili lidi v něm pozůstalé. Potom hnali útokem na Ostaš. Dle pověsti byla jim pěšina vedoucí nahoru lesem projevna od člověka, kterého na cestě chopili, [...] a tu jali se bezbranný lid zabíjeti naporád, muže, ženy a děti bez rozdílu. Mnohým jazyky vyřezovali, jiné dolů ze skal házeli, také ženy a panny některé prý za vlasích na stromích věšeli. [...] O člověku, který Slezákům cestu ukázal, praví pověst, že jej předně přivázali ke stromu, potom, když se pak od krveprolití vraceli dolů, odvážali jej a na místě tom stáli.*

Někteří katoličtí a němečtí autoři však krveprolití líčí s opačnými znaménky. Benediktýn, učenec a velký církevní diplomat **Josef Bonaventura Pitr** (1708–1764) ve spisu *Původ a počátek křížové cesty v chrámu blahoslavené Rodičky Marie Panny [...]* (1743) napsal: *Z pekla vyhlíblá slota husitská dílem drancovala, dílem, páčila, dílem, mordovala.* A sběratel pověstí z Broumova **Johann Nepomuk Schade** (1862–1924) ve své sbírce *Was sich unsere Väter erzählten* (1903, česky *Pověsti z Broumova* 2000): *Podle pověsti bývalo na této náhorní planině mocné město, které bylo zničeno v husitských válkách Žižkou a jeho hofcem.* Část obyvatel města, kteří uprchli na horu Ostaš, aby se tam ukryli, nechal vůdce husitů shodit ze strmých skal, jiné pověsit na lípě nedaleko myslivny. (Dnes by se tomu řeklo „dezinformace“.)

Nejznámější zpracování historických příběhů z Ostaše najdeme v knihách **Antonína Krtičky-Polického** (1880–1952), nejoblíbenější z nich *Báje a pověsti z kraje Jínáskova* (1925), byla několikrát vydána i v nedávných letech a vzápětí také rozebrána. Ostaš byl pro Krtičku skutečně sr-

deční záležitostí. Traduje se, že kdykoliv před svým knihkupectvím pod polickým kostelem spatřil skupinu turistů mířících k hoře na obzoru, zavřel krám a šel je doprovodit. Pověsti ve svých knihách dílem zaznamenal od pamětníků, dílem pocházely z historických zdrojů (např. Zrádce, líčící právě ostašské krveprolití), dílem si je vymyslel. Dočtete-li se v jeho pověstech, že pod lípou na Ostaši seděl sám Žižka, že na Ostaši bylo malé ohrazené městečko nebo se zde ve skalní slují scházeli tajní nekatolíci, moc mu to nevěřte. Nenechte se tím ale odradit, Krtičkovy příběhy se stále čtou hezky.

Skály na Ostaši byly ve válečných letech dominiem horolezců z Náchoda. Patřil mezi ně i budoucí spisovatel **Josef Škvorecký** (1924–2012). Pavel Lisák v knize *Vysoká hra* (2015) dokládá, že Škvoreckého podpis se našel v jedné vrcholové knížce a že podle svědectví zde zdolal nejméně deset věží. O svém lezení literát vyprávěl v rozhovoru v časopise *Stadion* v roce 1990: *Nebyl jsem dobrým lezcem. Nevzpomínám si, že bych někdy lezl těžší cesty než trojky. Nebyl to dobrý pocit, když jsem na Ostaši nevěděl kudy kam, rozklepal jsem se a začaly mi strachem vibrovat nohy. Telegrafovat, jak říkají horolezci. Právě tam jsem poprvé spadl a houpal se na laně.*

A tak vypadá autorův zážitek z Ostaše, ztvárněný v povídce *Vyhlídka z věže z knihy Prima sezóna* (1975): *„Musíš mít tři vopěrné body, Danny! Dva sou riskantní!“ zaječela dole pod mnou Irena. [...] „Teď dej pozor,*

Miroslav Šmíd na Ostaši

Slanění z ostašského Sokola v době, kdy zde lezl J. Škvorecký

primo nad hodinama máš další chyt. "Pustil jsem se hodin, jenže chyt nikde žádný. Chvilu jsem tam visel na Irenině dolíčku a na palci levé nohy [tak si Danny pojmenoval pevné body na skále – JM] a potom mi noha začala prudce telegrafovat. „Vejš!“ křičela Irena. „Kousek napravo! To je moc!“ „Te –“ pravil jsem, „– telegrafuje mi noha –“ „Tak se vrať k hodinám! Ne pravou! DANNY!“ zaječela.

Cosí se přihodilo. Letěl jsem povlovně v modrém vzduchu. [...] Rítím se dolů, napadlo mi, všiml jsem si, že se skála ode mě prudce vzdaluje, ale nějak jsem se ani nelek, bylo mi skoro blaze. Anděl strážný mě vzal v podpaží, na chvíli se mi zazdalo, že ho vidím, křídla měl zlatá jako na Zvěstování na mariánském sloupu v Mýtě, vzal mě v podpaží a nesl mě povlovným obloukem dolů a zase nahoru, a tam mě pustil. Visel jsem na laně z borovice, bezmocně jak pytel zrní, a pode mnou Irena zarávala nohy do země a táhla ze všech sil.

Pád ze skály na Ostaši zažil i legendární horolezec a polický patriot **Miroslav Šmíd** (1952–1993). Mimochodem, ačkoli ve svých datech leckde uváděl, že místem narození je jeho Police, světlo světa spatřil v broumovské porodnici. Ostaš byl pro něj místem raných lezeckých zkušeností: Jaro, léto, podzim, všechna volná odpoledne, všechny čas jsme trávili ve skalách kolem Ostaše. Do našich patnáctých narozenin to byly stovky hodin. Lezli jsme a padali, objevovali a báli se, plánovali a přeli se, zlepšovali své lezecké schopnosti, napsal v knize *Ze života horolezce* (1991).

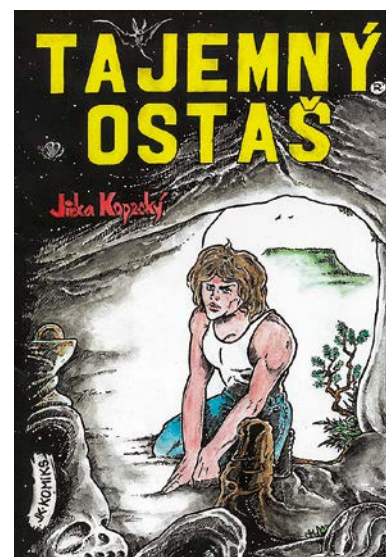
V ní také líčí svůj pád z první „sedmičky“, na kterou si troufnul: V poměrně snadném sokoliku mi na mechu ujęly nohy a já začal padat. Poprvé v životě jsem zažil ztrátu vlády nad svým pohybem. Letěl jsem dlouho. Pak lano zapružilo a zachytilo mne těsně nad zemí. [...] Ten první pád nikdy nezapomenu. Pak byly ještě dva nebo tři,

víc ne. Bojím se padat a navíc si myslím, že lézt lze i bez pádů. Žel, jeden z těch mála, ve stěně Lost Arrow Spire v Yosemitech, byl pro něj osudný. Na Ostaši se tehdy do spáry na Budulínkovi hned vrátil a na další pokus dosud odolávající stěnu s kamarády zdolal. Ve své knize líčí i zdařilou akci „COS – celý Ostaš“, kdy s Ivanem Kobrem zlezli během jednoho dne všechny ostašské věže. V té době jich tam bylo čtyřicet pět.

V roce 2009 navštívil Broumovsko populární botanik a literát **Václav Větička** (1938). Zaujal ho, samozřejmě, i Ostaš. O rok později o něm pojednal v knize *Poutník okouzlený rodnou zemí*. Vyšel přitom z geomorfologické charakteristiky zdejších skal: A ty bloky? To je jedna plastika vedle druhé. Však je také lidská fantazie začala rozlišovat a pojmenovávat. Sfinga. Zrádce. Mohyla smrti. Zbrojnoš. Čertův mostek. Trosky. Pec. Medvídkové. Raněný sokol.

Při vrcholu je také několik vyhlídek, z nichž je asi nejznámější ta Frydlantská. A je kam vyhlížet! V dále Krkonoše, pak Jestřebí hory se Žalmanem, před očima Adršpašsko-teplické skály, vpravo, k severu, hraniční Javoří hory, k jihovýchodu Hejšovina a Broumovské stěny. Není u nás lepší rozhledna! A možná – ostatní prominou – není u nás milejší kraj.

Vlastní komiksový příběh snad nemá ani Říp nebo Sněžka. S Ostašem se díky speleologovi **Jiřímu Kopeckému mladšímu** můžeme setkat i prostřednictvím obrázků s bublinami. Jeho sešit se jmenuje *Tajemný Ostaš* (2014). Podstatou příběhu je střet jeskyňářů s trampy, zároveň však zpracovává Krtičkuv příběh o ostašském zrádci a další pověsti, nezapomíná ani na přírodovědné zajímavosti Ostaše. Autor se programově hlásí k ovlivnění tvorbou Káji Saudka, s nímž také své výtvarné pokusy konzultoval. Komiks je autorovou svěbytnou poklonou rodnému kraji a také přihlášním k tomu, čím ho na celý život ovlivnil jeho otec jeskyňář, geomorfolog a svrchovaný znalec krajiny a neživé přírody Broumovska.

Motiv Ostaše najdeme i v moderní poezii. Báseň pojmenovanou po stolové hoře zařadila do své sbírky *Osip mří na jih* (2015) **Marie Iljašenko**, Poličačka narozená roku 1983 v Kyjevě.

Eustach sestupuje z hory –
Slyšíš ten hvizd? Kočičí hrad má v zádech
A nám nezbyvá než paběrkovat zvuk jeho
kroků

Na kraji plodných polí v tišinách velkoměst
Bódhodarma Eustach sestupuje z hory
a ta hora je náhle jak stůl plochá

Vraťme se na závěr ke knize horolezce a světoběžníka Miroslava Šmída: *Jsem-li dlouho na cestách, vidím-li mnoho peněz a blahobytu, ale i opak, mám-li úspěch či nikoli, pořád je ve mně ten krásný pocit, že mám domov, kamarády, svoje místa. Ten pocit vrcholí vždy znovu, když se vracím do Československa, když přijíždím do své Police a v dáli spatřím horu Ostaš.*

Ukázky vybral a okomentoval Jan Meier,
foto Oldřich Jenka a archiv NJ

Horní labyrint na Ostaši

hotel
Javor
Adršpach

Plánujete výlet do Adršpašských skal?
Restaurace s velkou letní terasou, jen pár kroků
od vstupu do skalního města, nabízí českou
kuchyni, široký výběr čepovaných pív, vín
a bezplatné parkoviště pro automobily
i autobusy.

Rezervujte příští pobyt přímo na
www.javor-hotel.cz a získáte 10% slevu
s promo kódem WELCOME!

Ubytování: rezervace@javor-hotel.cz
Restaurace: +420 491 586 188

Hotel Javor Adršpach
Dolní Adršpach 10, 549 57 Adršpach

Teplické skály letem světem

Zima k nám byla štedrá a nadělila spoustu sněhu. V zimních měsících byl proto vstup do skal povolen pouze na vlastní nebezpečí. Téměř denně jsme na Facebooku informovali o stavu cest, ale bohužel i přes veškerá varování, že okruh není ve schůdném stavu, se ve skalách objevovali turisté.

Na některých místech zůstalo poničené zábradlí, které bude možné opravit na jaře, až roztaje sněh. Prosíme tedy o shovívavost, případně o pomoc, jako tomu bylo v minulém roce, kdy správci okruhu umístili ve skalách materiál k opravám a někteří návštěvníci ho podle přiloženého plánu odnášeli na určená místa. Byla to pro nás obrovská pomoc, protože přesun materiálu v tak rozsáhlé oblasti, jako jsou Teplické skály, bývá problematický. Sníh se v některých částech Teplických skal drží až do pozdních jarních měsíců. Mluvíme například o oblasti zvané Sibiř, kde jsou některé soutěsky tak hluboké, že se do nich během dne vůbec nedostane slunce.

Ve skalách zřejmě bude i letos hnízdit sokol stěhovavý. Část okruhu se proto bude uzavřít, nebo zpřístupní s určitými omezeními. V některých dnech však bude možné sokola a jeho mláďata dalekohledem pozorovat. Vše bude včas uveřejněno na našem novém webu, který byl spuštěn v březnu, aktuality můžete sledovat i na sociálních sítích.

Mezi nejvyšší a nejznámější útvary Teplických skal patří bezesporu Skalní koruna, která se objevila i v logu Teplických skal. Nesmíme však opomenout také Chrátové a Martinské stěny – vysoké, rozsáhlé skalní masivy, které naleznete na šestikilometrovém okruhu Teplických skal.

Pískovcové skály jsou nestabilní, křehké, a proto občas dojde ke skalnímu řízení. Naposledy k této události došlo loni na podzim, kdy se skála zřítila na turistickou cestu. Kolem těchto spadlých kamenů lze nyní projít. Příroda je nevyzpytatelná a občas nás i nepříjemně překvapí. Proto je důležité chovat se v souladu s provozním řádem a podle pravidel Národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplických skal.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Více informací:

www.teplickeskal.cz.

Beata Radoňová,
KIS Teplice nad Metují

Nová expozice na zámku Adršpach

Zámek Adršpach se letos bude pyšnit nejen opravenou fasádou ze vstupní části a nově upravenou zahradou, ale i stálou výstavou

upomínkových či turistických exponátů ze skalního města. Obsáhlá sbírka Petra Hnyka, autora knihy *Skály a lidé*, bude otevřena během měsíce května. Těšit se můžete na staré pohlednice, vstupenky, brožurky, hrnky, odznaky a jiné turistické skvosty.

Prohlédnout si můžete i historickou část z dob Nádherných, horečecké muzeum, výstavu lnářství a tkalcovství, pohádkovou místnost a únikovou hru na téma pohádky *Třetí princ*. V přízemí budovy se nachází kavárna s dětským koutkem.

Ze skalního města se na zámek můžete vydat po interaktivní pohádkové cestě s úkoly pro děti. Těšíme se na vaši návštěvu a přejeme krásné léto plné zážitků.

Jolana Jánská

Teplicko-adršpašská 33

17. září 2022 to bude již po třicáté třetí, co se v prostředí Adršpašsko-teplických skal půjde turistický pochod Teplicko-adršpašská 33.

Zakladateli a po dlouhou dobu hlavními organizátory pochodu byli Ivan Cihla a Jan Schejbal, kteří zorganizovali v roce 1977 jeho první ročník. Od samého začátku byly plánovány dvě trasy. Dlouhá třiatřicítka a krátká šestnáctka. Jubilejní desátý ročník v roce 1986 navíc mimořádně přinesl i padesátikilometrovou trasu. 16. ročník turistického pochodu se šel 5. září 1992 a pak nastala dlouhá odmlka. Na tradici pochodu navázal až po čtrnácti letech 17. ročník, který se šel posledního září 2006. Od roku 2010 pořádá tuto akci Spolek RADOST.

Aktuální informace k letošnímu 33. ročníku: start a cíl bude na koupališti v Teplicích nad Metují dne 17. 9. 2022. Start bude průběžný, od 7 do 10 hodin (start 50km trati od 6 hodin). Pro turisty bude připraveno pět pěších tras (TA4 – dětský pohádkový les, TA8, TA16, TA25, TA33, TA50). Pro cyklisty budou připraveny trasy CYKLO30 a CYKLO 50.

Nejkratší trasa (TA4 – dětský pohádkový les) je určena zejména pro děti a rodiče s dětmi, dá se zvládnout i s kočárky. Na této trase je zajištěno několik zastavení s pohádkovými bytostmi a soutěžemi pro děti. Startovné pro děti je zdarma. Turisté přihlášení předem formou online přihlášek (do 15.8.2022) na www.ta33.cz budou mít možnost získat slevu na startovním a pamětní triko pochodu.

Na cestu dostane každý startující malé občerstvení, bude vybaven propozicemi s popisem tras a přehlednou mapou. Po zdolání vytyčené trasy obdrží každý diplom a originální odznak. V rámci startovního bude v areálu koupaliště připraven doprovodný program, kde budou hrát country kapely – Michal Tučný revival a tradiční Slaveňáci. Na večer bude také připravena muzika. Pro maminky bude opět

přítomna výtvarná dílna Bosorka a pro děti skákací hrad, prolézačky a malování na obličej.

Pokud tedy máte chuť strávit příjemné chvíle v krásném prostředí Adršpašsko-teplických skal, neváhejte a přijďte se přihlásit ke startu Teplicko-adršpašské 33. Akce se bude konat za každého počasí. Veškeré informace a přehled tras na www.ta33.cz.

Pavel Borna

Výročí města Teplice nad Metují

V letošním roce slaví město Teplice nad Metují 660 let od první písemné zmínky. Datum hlavních oslav bylo stanoveno na víkend 12.–14. srpna 2022, kdy proběhne bohatý kulturní program, např. koncerty, divadla a výstavy. Vydána bude obrazová publikace fotografií, připravuje se překlad knihy s názvem Wekelsdorf, na CD budou vydány staré kroniky, které zároveň umístíme na web města, kde budou trvale dostupné.

Ať už přijedete do Teplic nad Metují z jakéhokoliv důvodu (návštěva skal, oslavy města, Mezinárodní horolezecký filmový festival a podobně), rádi bychom vás pozvali ještě na další místa.

Ivanitská poustevna

Ivanitská poustevna v Teplicích nad Metují je barokní stavba půdorysu tvaru U uzavřeného zdí se zahradou, sestávající se z kostela Panny Marie Pomocné a dvěma křídly vlastní poloroubené poustevny. Stojí v Teplicích nad Metují, v části zvané Kamenec. Je to jedna z posledních památek na kongregaci svatého Ivana, založenou pro poustevníky v Čechách v roce 1732. Zdejší neobvykle velikou poustevnu postavil v roce 1753 šlechtic Dr. Jan Maxmilián z Peytersbergu, pražský lékař a doktor filozofie, který se ve svých 65 letech rozhodl poustevničit.

Po roce 1989 byly prováděny jen občasné opravy a roku 2010 se již zdálo, že bude poustevna pohlcena dřevomorkou. Od té doby se ji místní spolek snaží zachránit a opravit. Kostel je v dobrém stavu, slouží

k občasným bohoslužbám a s omezením je otevřen pro veřejnost. Více informací najdete na www.poustevnateplice.cz.

Kostel sv. Vavřince v Teplicích nad Metují

Kostel svatého Vavřince je římskokatolický kostel v Teplicích nad Metují. Postavit ho nechal roku 1724 Jan Karel Straka z Nedabyl. Nachází se na místě bývalého, zřejmě dřevěného kostela, který je doložen v 15. století. Jedná se o jednoduchý kostel s půlkruhově uzavřeným presbytářem, je chráněný jako kulturní památka České republiky. Hlavní vchod je osazen mohutnými dubovými dveřmi s figurálními řezbami z roku 1918. V kostele jsou původní

nástropní malby Zmrtvýchvstání a Nanebevstoupení Krista zjevující se apoštolům (pochází z roku 1730) a bohatě vyřezávané zařízení. Zvon o váze 5 metrických centů nese původní český nápis „Tento zvon slit jest k cti a slávě Boží Léta Páně 1513“. Další tři zvony byly v roce 1916 použity pro válečné účely. Věž kostela byla opravena v roce 2012.

Více informací najdete na www.farnostteplcenm.cz.

Jiráskovy skály, Bischofstein, rozhledna Čáp

Na místě dnešního záměku Bischofstein dříve stávala stará tvrz, která byla roku 1666 přestavěna pro královéhradeckého biskupa Karla Sobka z Bilenberka v letní sídlo. Zámček je obklopen pískovcovými skalami, malebným Černým jezírkem a zříceninou gotického hradu (dříve

nazývaného Katzenstein, nyní hrad Skály). V záměku se nachází restaurace a v okolí jsou vynikající podmínky pro turistiku a výlety na horských kolech.

Krásná rozhledna stojí na vrcholu Čáp v Jiráskových skalách v nadmořské výšce 786 metrů. Nachází se asi 4 kilometry na jihozápad od Teplic nad Metují. Konstrukce rozhledny je dřevěná, se středovým ocelovým sloupem a točitým kovovým schodištěm, které vede na vyhlídkovou plošinu. Odtud je nádherný výhled do celého okolí. Více informací najdete na www.tepliceskaly.cz.

Beata Radoňová, KIS Teplice nad Metují

Předložení kniha města Teplice nad Metují

Městská kronika

Klub historických vozidel METUJE

Psal se konec roku 1997, když se ve Velkých Petrovicích sešlo několik nadšenců, kterým v garážích parkovala historická vozidla. Nebylo s nimi ale možné jezdit po pozemních komunikacích. Důvodem byla absence státních poznávacích značek.

Legalizovat tato historická vozidla bylo možné založením klubu historických vozidel (KHV). Stalo se tak a klub dostal název podle řeky, která pod Petrovicemi protéká – „METUJE“.

Na počátku měl KHV METUJE 35 členů, ale počet postupně rostl, až na dnešních 255 členů. Za 25 let činnosti se podařilo zlegalizovat pro provoz na silnicích přes 550 vozidel. Jejich spektrum je široké, ale převládají vozidla českých výrobců. Tři roky po založení KHV METUJE oslovil členy starosta obce Velké Petrovice, kde má KHV sídlo, aby své

stroje vystavili při oslavách založení obce. Výstava měla úspěch a následovala žádost radních z Polici nad Metují, aby se výstava opakovala v rámci polické Kvíčerovské pouti. Pouťová výstava se stala tradicí a je naší hlavní akcí v nabitém ročním programu, letos se bude konat od 12. do 14. srpna. Další akce, které během letošní veteránské sezony pořádáme, jsou Jarní jízda (7.5.), Podzimní jízda (24.9.), výstavy na okolních zámcích (Nové Město nad Metují – 23.4. a 10.9., Ratibořice a Rychnov nad Kněžnou), výjízdky nejen po okolí, ale i do sousedního Polska.

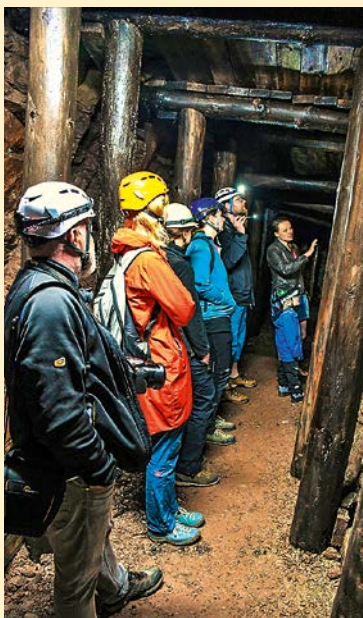

Uvidíme, co se nám v 25. sezoně podaří. Snad bude situace ohledně covidu-19 lepší než v minulém roce a my budeme moci zrealizovat všechny akce, které jsme si na tento rok naplánovali. Záštitou všech akcí je celá řada sponzorů, kteří nám pomá-

hají s cenami. Všem sponzorům touto cestou děkujeme.

Kompletní kalendář akcí a další informace o KHV METUJE jsou k dispozici na www.khvmetuje.cz.

Jiří Bernard, KHV METUJE

Měděňý důl Bohumír v Jívce

Neobyčejná turistická zajímavost – Měděňý důl Bohumír v Jívce nedaleko Stárkova přímo láká k nevšednímu, snad i tajuplnému zážitku při toulkách Broumovskem. Staré doly byly odedávna tak trochu tajemné a mnohým se při vstupu do temné, chladné chodby rozbuší srdce vzrušením. I v dole Bohumír to můžete zažít, a dokonce po celý rok. Tato přírodní a technická památka je zajímavá i tím, že její prohlídku si naplno užijete za jakéhokoli počasí. V horkém létě vás důlní hlubina příjemně ochladí, v zimě se tam zase ohřejete a třeba skryjete před nepohodou. Na asi 300 metrů dlouhé prohlídkové trase starými důlními chodbami se seznámíte s historií dolu a s náročným ručním způsobem těžby místní měděné rudy, uvidíte různé druhy ražby a výztuže chodeb i zachovalé součásti důlního zařízení. Osaháte si mazlavou pestrobarevnou rudní slouj i různorodé prvohorní

usazeniny, tvořící tvrdé podloží v hlubinách Broumovska. Vaše děti možná v některém tmavém zákoutí zahlédnou i schovaného permoníčka. A lehce adrenalinový výstup, který

můžete na závěr absolvovat větracím komínem po kolmých dřevěných žebřících, je takovou malou hornickou zkouškou.

Více najdete na www.djs-ops.cz

Socha Panny Marie Nanebevzaté v Polici nad Metují v novém hávu

Možná trochu pozapomenutou se může zdát socha Panny Marie Nanebevzaté tyčící se na západním okraji města Police nad Metují ve výšce 40 metrů. Ale opak je pravdou. Město dne 15. listopadu 2021 dokončilo rekonstrukci této památky, a ta tak může vítat nové návštěvníky.

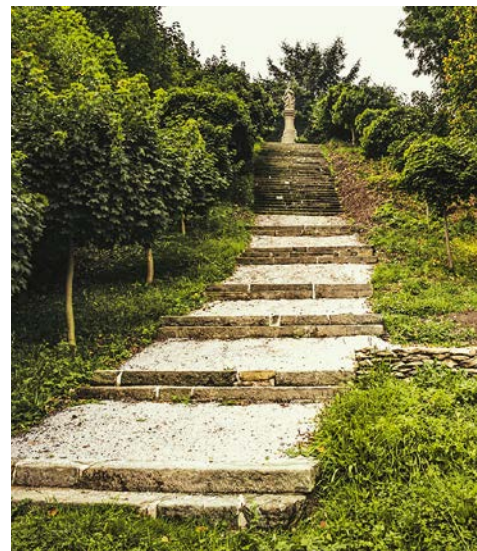
Došlo i na opravu přístupového schodiště, zábradlí, instalaci lavičky a informačního panelu, který seznámí návštěvníky se sochou samotnou. Socha ztvárňuje Nanebevzatou Pannu Marii, matku Ježíše Krista a jedná se o dílo neznámého autora datované k roku 1776. Jeho iniciátorem byl s největší pravděpodobností konvent Řádu svatého Benedikta, který v té době ještě působil ve zdejší klášter. Místo, kde je socha umístěna, nebylo zvoleno náhodně. Jednak symbolicky umocňuje zpodobněné téma, dále je pak na dohled od místního kostela zasvěceného Nanebevzetí Panny Marie – nachází se v prodloužení

podélné osy kostela západním směrem. Panna Marie gestem své pravé ruky symbolicky sesílá ochranu na farnost i na celé město. V minulosti byla tato osa opticky přerušena stavbou školy (dnešní Základní umělecká škola). Pro přímý výhled na Pannu Marii je proto nutné popojít od kostela mírně vpravo.

Samotné dílo je zhotoveno z místního hrubozrného křemenného pískovce ve stylu pozdního baroka a svědčí o autorově sochařské i řemeslné zdatnosti. Do podstavce jsou vytesány latinské texty, ve kterých je zakomponován chronogram s letopočtem vzniku díla. Velká písmena značí římské číslice, jejichž sečtením vyjde letopočet. Na každé straně je to samostatně 1776. Součástí díla jsou autentické kamenné schody. V dolním úseku jsou to samostatně dvojice a trojice, celkem 13 schodů, ve střední části blok 23 schodů a v horní části blok 10 schodů. Není známo, zda autor těmito počty sledoval nějaký význam, nebo jsou dány pouze uspořádáním terénu. V každém případě horní část schodů lze využít k nejrozšířenější modlitbě k Panně Marii.

Místo samé zve nejenom k modlitbě a zamyšlení nad životem, ale i ke krásnému výhledu na město a jeho okolí.

Hana Palkovská

Narazíte-li někde na Broumovsku na žlutou turistickou značku s modrým trojúhelníkem, vězte, že se jedná o stálé značení jednoho z prvních maratonů horských kol v České republice Qayron Rallye Sudety, který vymyslel pěkovský nadšenec Jarda Soumar. Poprvé se jel na podzim roku 1995 a od té doby má své místo v kalendáři vždy první nebo druhou sobotu v září.

Co je Rallye Sudety?

Start, dnes 111 kilometrů dlouhého závodu se součtem převýšení 3.290 metrů, je v Teplicích nad Metují. Jeho trať vede přes Bišík kolem Teplických a Adršpašských skal, Broumovskými stěnami a přes stolové hory Bor a Ostaš zpět na Bišík a do Teplic. Pravděpodobně se jedná o nejtěžší maraton horských kol u nás, trať závodu je náročná nejen svou délkou a převýšením, ale i technickou obtížností, a to zvláště ve sjezdech.

V prvním ročníku se na start hlavního závodu postavilo 152 mužů a žen, z nichž 104 závod dokončilo. Druhý rok to již bylo 247 startujících a 168 v cíli, třetí rok 269 (247), čtvrtý rok 367 (274), pátý rok 540 (441) a šestý rok 609 (522). Sedmý ročník v roce 2001 byl díky doposud nejhoršímu počasí v celé historii závodu likvidační. V tomto roce se jel závod jako první oficiální Mistrovství České republiky a startovalo v něm rekordních 767 lidí, ale cíle se dočkalo jen 211 z nich. Rekord v počtu startujících byl překonán až o tři roky později v roce 2004, kdy měl závod opět statut Mistrovství ČR, na start se postavilo 791 mužů a žen, z nichž 664 závod dokončilo. Od tohoto roku nebyl rekord v počtu startujících překonán.

Vítězství v tomto kulturním závodě se doposud podařilo zopakovat pouze šesti mužům a sedmi ženám. Traťový rekord drží Jiří Friedl z roku 2012, kdy na její absolvování

potřeboval 4:43:20 hodin, mezi ženami byla nejrychlejší Milena Cesneková v roce 2018 (5:58:26). Jen tři závodníci mají na svém kontě starty ve všech 27 ročnících, jsou to Věna Horných (jednou nedokončil), Václav John (jednou nedokončil, ale na trati strávil zatím nejvíce času ze všech) a Jan Pohl, který tento závod jako jediný dokončil pokaždé.

V roce 2015 absolvovali dlouhou trať Sudet tři závodníci na koloběžkách a dva běžci. V roce 2017 se také uskutečnila premiéra Sudety X-ironmana, tj. 3,8 km plavání v adršpašském jezírku + 119 km Rallye Sudety + 42 km terénní maratón po trati Sudet, kterou dokončili pouze dva startující, vítězem se stal Miroslav Duch.

Teď už víte, co znamená žlutý čtverec s modrým trojúhelníkem. Trať je trvale značena a projet si ji můžete kdykoli během roku. Značení není pouze v úseku vedoucím pastvinami do Bukovice. Od podjezdu

pod silnicí v Bukovici nejezdíte na Ostaš po louce, ale objeďte to raději zprava po silnici. Je rozumné rozdělit si trať na tři etapy, například takto: Teplice-Adršpach-Honský Pas-Pěkov-Teplice (60 km), Honský Pas-Machov-Hlavňov-Hvězda-Honský Pas

(40 km) a Machov-Bor-Vysoká Srbská-Machov (20 km).

Více informací a případný servis v prodejně Redpoint Teplice nad Metují (www.redpointteam.cz).

Tomáš Čada

REDPOINT
TEPLICE NAD METUJÍ
HORSKÁ, KROSOVÁ,
SILNIČNÍ I ELEKTRO KOLA

PRODEJ - SERVIS - PŮJČOVNA - PORADENSTVÍ

autorizovaný dealer:

SUPERIOR

Při koupi kola u nás
3 garanční prohlídky
ZDARMA

otevírací doba:
pondělí - sobota 8.30-12 a 13-17
tel: 491 581 042
e-mail: redpointteam@seznam.cz

www.redpointteam.cz

Vzhůru za letními divadelními zážitky do klášterní zahrady

Nevšední divadelní představení pod širým nebem nabídne i letos broumovský klášter, a to díky projektu Divadelní zahrada. Jeho snahou je navázat na velmi silnou divadelní tradici, která v regionu a širokém okolí už dlouhá léta přetrvává.

Program Divadelní zahrady je plánován především na letní měsíce, aby bylo možné představení prezentovat převážně ve venkovních prostorách malebné klášterní zahrady s neopakovatelnou atmosférou. A jaká divadla na návštěvníky čekají?

Tanec Praha

Během léta se milovníci pohybového divadla dočkají představení v rámci festivalu Tanec Praha, který každoročně míří i do Broumova. Mezinárodní festival současného tance a pohybového divadla je jednou z největších událostí v kulturním kalendáři ČR. Od roku 1989 festival představuje pestrost a kvalitu aktuální zahraniční a tuzemské taneční scény a dává prostor pro experiment i přesah do jiných žánrů. Termín a konkrétní program představení budou zveřejněny na jaře v kalendáři akcí na www.klasterbroumov.cz.

Klicperovo divadlo

V průběhu srpna se prostor klášterní zahrady již podruhé promění v dějiště exkluzivních open-air představení královéhradeckého Klicperova divadla. To pod širým nebem odehraje celkem čtyři představení. 11. a 12. srpna přiveze českou premiéru tarantinovsky laděné komedie „Na koho to slovo padne“, kde se v režii Michala Vajdičky představí 5 mužů. Mafián, aristokrat, intelektuál, patolízal a jeden obyčejný vesničan uzavření v místnosti, ze které vedou pouze jedny dveře – dohodnou se, nebo postřílejí? V sobotu 13. a v neděli 14. srpna se do Broumova vrátí „Kytice“, kterou v klášterní zahradě divadlo uvedlo s obrovským úspěchem už v loňském roce. Jevištní podoba nejslavnějšího díla Karla Jaromíra Erbena doplněná o podmanivou hudbu je ideální příležitostí, jak si užít

srpnový večer. Vstupenky budou v prodeji on-line na www.klicperovodivadlo.cz/broumov, v Informačním centru v Broumově a na pokladně klášterního prohlídkového okruhu.

Divadlo Drak

Konec prázdnin bude v divadelní zahradě patřit královéhradeckému Divadlu Drak. Jeho představení „A do třetice všeho“ je určeno nejmenším divákům od 3 let a vychází z klasických pohádek, jak je zaznamenali Karel Jaromír Erben, Božena Němcová a další. Moudrost a půvab těchto pohádek se snoubí s magií loutkového divadla, romantikou starých hracích skříní a nenahraditelnou energií živé hudby. Termín představení bude taktéž zveřejněn v kalendáři akcí na www.klasterbroumov.cz.

Lipus – Putzlacher: premiéra nové inscenace v klášteře

Po dvou divadelních představeních, která zdejší historii mapovala (HRA-NIC-E a Cesta Emericha Ratha), letos přichází třetí, komornější inscenace, opět v podání režiséra Radovana Lipuse a scenáristky Renaty Putzlacher. Inscenace s písněmi Karla Kryla a Jiřího Bulise chce současnému člověku ukázat, že existuje svět nadčasových hodnot, za kterými je nutné stát. Nepůjde o náboženskou hru, i když její hrdinové, Sigismund Ludvík Bouška a Jan Anastáz Opasek, byli benediktinskými mnichy.

Dva muži a dvě kruté totality, které zasáhly do jejich životů. Oba se znali a přátelili s řadou osobností českého uměleckého světa. Na jejich odkaz navazovali Karel Kryl nebo Václav Havel, kteří určitě nebyli horlivými klerikály. Tito lidé zanechali odkaz, v němž slova pravda, svoboda, naděje a láska nejsou prázdnými pojmy. Premiéra inscenace, jejíž název nebyl před uzávěrkou tohoto magazínu ještě znám, bude 26. a 27. srpna v broumovském klášteře, reprízy budou následovat v září a listopadu.

Kateřina Ostradecká, APRB

Poslední sobotu o prázdninách (27. srpna) se uskuteční divadelní představení na Kačeři v Lachově. Tuto tradici se snažíme s drobnými přestávkami držet od roku 1986, tedy již 36 let.

Od té doby se mnohé změnilo, ale chuť hrát divadlo na zahradě nebo na půdě nás neopouští. V Lachově tato tradice zapustila opravdu hluboké kořeny. Každoročně se sousedy postavíme pódium a hlediště a pomůžeme divadelníkům vyložit, nanosit a poté i uklidit všechno potřebné – od kostýmů až po dekorace.

Loni přijel pražský divadelní soubor Háta se situační komedií *Svatba bez obřadu*. Počasí bylo celý týden jako na houpačce, zima a přehánky, proto jsme pro jistotu postavili

Divadelní Kačeři

divadlo jak venku, tak na půdě. Do poslední chvíle jsme sledovali na mobilech měnící se předpovědi a radarové modely a čekali, jak to dopadne. Nakonec se hodinu a půl před začátkem vynosilo vše na půdu, protože stále poprchávalo a byla zima. Naštěstí přišlo přesně tolik diváků, kolik se do divadla vejde, a nikoho jsme nemuseli nechat venku. Atmosféra na půdě, kdy máte herce přímo před sebou na dosah ruky, je fantastická a neopakovatelná.

Letos přijede naše oblíbené a téměř domácí divadlo z Mostu a přiveze satirickou komedii Jiřího Havelky *Společenstvo vlastníků*. (Určitě znáte velice úspěšný film *Vlastníci*, který autor natočil podle své divadelní hry v roce 2019.) Tvůrci inscenace se shodují, že *Společenstvo vlastníků* je nejen komedie o takové normálně nenormální schůzi SVJ, ale také do určité míry podává zprávu o sou-

časné české společnosti. Například v tom, jak se strefuje do lidských, společenských i morálních nedostatků a k tomu hojně používá ironii, sarkasmus a jistou anekdotičnost.

Určitě se máte na co těšit! Hráť budeme podle počasí buď na venkovním pódium, nebo v divadle na půdě, kam se bohužel vejde omezený počet diváků. Kdyby bylo počasí opět nejisté, přijďte raději dříve. Srdečně vás zveme do Lachova poslední sobotu o prázdninách 27. 8. Hraje-me od 19:30.

Jiří Havelka: *Společenstvo vlastníků*, režie: Filip Nuckolls, dramaturgie: Michal Pětík, scéna: Lukáš Kuchinka, kostýmy: Lucie Šperlová

Hrají: Veronika Týcová, Lukáš Kofroň, Markéta Procházková Hausnerová, Marcel Rošetzky, Ivana Zajíčková, Tadeáš Horehled, Jiří Kraus, Michaela Krausová, Jakub Dostál, Jan Beneš, Vít Herzina, Bohuslav Patzelt, Petra Kasalová, Ján Burda, Karolína Herzinová, Jana Pin a děti.

Uvádí Divadlo na Kačeři v Lachově, Teplice nad Metují ve spolupráci s Městským divadlem v Mostě.

Tomáš Vacek

Rádi zkoušíte nové věci?

Prvním krokem ke krásnému zážitku může být pouhé ubytování v jednom z šesti pokojů nebo v apartmánu. Velmi klidné ubytování přímo na golfovém hřišti vám dodá energii i chuť zkusit dosud nepoznané.

Golf není jen sportem, ale také zábavou pro celou rodinu. Procházka po čerstvě posekaných greenech s výhledy na broumovský klášter, Broumovské stěny, Javoří hory i Krkonoše se Sněžkou v čele, to je zážitek, který zažijete jen na Grosshofu. Máte pocit, že jste během posledních dvou let už probádali celou zemi, stíráci

Zkuste Golf Club Grosshof!

mapu Česka máte prošoupanou jako pohorky, které zdolaly všechny vrcholy? Zkuste vylézt k naší vodárně, klid a výhled vás dostane, i bez golfové výbavy.

A protože Grosshof letos slaví desáté narozeniny, přijměte naše pozvání a přijeďte

te je oslavit s námi. Pokud u nás zůstanete nejméně tři noci, máte „ochutnávku golfu“ zdarma.

Slavíme celý rok a vy můžete být u toho!

Krásné léto všem přeje tým Grosshof.

Mlýn Dřevíček – zajímavá technická památka

Vodní mlýn Dřevíček vás vezme do nostalgické doby první republiky. Mlýn získal svou dnešní podobu krátce po skončení první světové války. V té době měl i klasické vodní kolo. V roce 1932 mlynář Ladislav Baudyš dal mlýnu nový pohon – Francisovu turbínu. Částečně také zmodernizoval vnitřní vybavení.

Zabrání Sudet a druhá světová válka ukončily další rozvoj. Po návratu mlynáře z nacistického zajetí se mlelo ještě do roku 1949. Pak byl mlýn nuceně zastaven a následně i zestátněn.

Poté se stal téměř zázrak. Veškeré vybavení mlýna přežilo až do dnešních dnů. Nikdo nic nevytrávil ani nezměnil. Zub času a červotoč sice „zaúřadovali“, ale přesto se ve mlýně dochovalo veškeré původní zařízení. A to v takovém stavu, že při troše dobré vůle by mlýn i v dnešní době byl schopen mouku namlít. Všichni návštěvníci uvidí mlýn i v ukázkovém provozu, kdy se celý systém rozbíjí silou vody přes turbínu.

Pro ty, kdo se chtějí dozvědět něco o skutečné mlynařině a případně o životě posledního mlynáře, doporučujeme komentované prohlídky. Mlýn je přizpůsoben i dětským návštěvníkům. Budou si moci

vlastnoručně zatočit klikami různých strojů, nechat si propadávat mouku mezi prsty při simulaci skutečného provozu mlýna. Mlýnské čerty mají pro ně připraven i výměnný obchod, kdy mohou získat nějakou sladkost či jinou drobnost.

O letních prázdninách v červenci a v srpnu je otevřeno denně, v ostatních měsících od Velikonoc až do října je otevřeno v pátek, sobotu a neděli + svátky. Pro školy, zájezdy a skupiny od 6 osob je možná návštěva na objednání i v jiný termín.

Mlýn se nachází na adrese Horní Dřevíček 3, v dolní části obce u silnice spojující Hronov se Stárkovem. Více informací získáte na pravidelně aktualizovaném webu www.mlyndrevicek.cz.

Arne Šubrt, foto Stanislav Stařík

Turistické atraktivity regionu můžete navštívit s výhodnou Kartou hosta Broumovsko. Jedinečné zážitky na kouzelných místech si tak vychutnáte ještě se zajímavou slevou.

S Kartou hosta Broumovsko zažijete boží klid ve skalních labyrintech, navštívíte památky a muzea, užijete si zábavy ve volno-

Karta hosta Broumovsko

časových a sportovních centrech, okusíte dobrodružství v bývalém měděném dole či únikové hře. Z široké nabídky si vyberou jednotlivci i rodiny s dětmi.

Jak Karta hosta Broumovsko funguje? Kartu získáte u zapojených ubytovacích zařízení zdarma, nebo do 20 Kč. Podle pokynů na zadní straně karty vyplníte požadované údaje ve formuláři na www.broumovsko.cz/kartahosta/aktivace. Po odeslání formuláře provede váš ubytovatel aktivaci

karty. Na vaši e-mailovou adresu obratem obdržíte potvrzovací e-mail. Kartu následně stačí předložit u poskytovatele atraktivity či služby, který ověří prostřednictvím unikátního čarového kódu její platnost. Následně již zaplatíte zvýhodněné vstupné nebo získáte jinou poskytovanou výhodu.

Vyžádejte si Kartu hosta Broumovsko u svého ubytovatele a užívejte Broumovsko naplno a výhodně. Více informací naleznete na www.broumovsko.cz/kartahosta.

Koupaliště na Broumovsku

Nowa Ruda

Koupaliště Police nad Metují

Příjemné osvěžení v parných dnech vám jistě nabídne koupaliště v Polici nad Metují, které se nachází asi 10 minut chůze od centra města ve směru na Suchý Důl. Čeká vás tam 25 metrový bazén pro plavce, bazén pro neplavce a dětské brouzdaliště. Je zde možnost zahrát si stolní tenis a kuželky. K dispozici jsou herní prvky, plavecké pomůcky i knihy. Pokud vám z vody vyhládne, můžete se jít občerstvit do kiosku, který nabízí teplá jídla, pivo, nealko nápoje a několik druhů zmrzlín. Vstupné, otevírací doba a teplota vody je na webu www.sportvpolici.cz.

AQA Land Meziměstí

Areál, který najdete u hlavní cesty směrem na Vižňov, nabízí bazén se čtyřmi plav-

kými dráhami o délce 25 m s hloubkou 180 cm, dále bazén nepravidelného oválného tvaru s množstvím vodních chrlíčů a masážních trysek s hloubkou do 120 cm a pro zábavu nejmenších je zde připraven tobogán a množství skluzavek. Mimo bazénů a koupacích prvků zde naleznete víceúčelové sportoviště s umělým povrchem pro volejbal, nohejbal či líný tenis, minigolf, dětský koutek, hřiště, pískoviště, kolotoč nebo houpačky. V areálu je k dispozici občerstvení a připojení k wi-fi. Informace na www.koupaliste.mezimesti.cz.

Koupaliště Teplice nad Metují

Přírodní historické koupaliště s vodou čištěnou bez chemie pouze pomocí pískových filtrů, se nachází cca 500 m od centra

města. Využít můžete bazén se skokanským můstkem s 1,5 m stupněm a 3 m prknem. Pro nejmladší návštěvy je připraven dětský kolotoč, houpačky, stolní tenis, ruské kuželky nebo líný tenis. Pro ty větší zase volejbalové a nohejbalové hřiště. Půjčit si můžete míče, slunečníky a lehátka. Občerstvení zajišťuje bufet s nabídkou rychlého občerstvení, nanuků, cukrovinek, studených i teplých nápojů. Aktuálně na www.teplicenadmetuji.cz/volny-cas/koupaliste/

BCB Koupálo Janovičky

Sportovně-kulturní areál s přírodní nádrží vhodnou ke koupání se nachází na Janovičkách u Broumova. Připraveno je zde mnoho skvělých adrenalinových aktivit jako

pumptrack, paddleboard, slackline, trampolína aj. Občerstvení v areálu je zajištěno. Provozovatelé Koupálo stále vylepšují, a tak i letos na nás jistě čeká nějaké překvapení. www.bcb-janovicky.cz/koupalo/

Koupálo Janovičky

Koupaliště Nowa Ruda

Po dvou letech prací se může nedaleké polské město Nowa Ruda, které je od Broumova vzdáleno pouze 20 minut autem, pyšnit novou atrakcí pro volný čas a rekreaci – venkovním koupalištěm. Vstup do bazénů je zcela zdarma. Návštěvníkům a turistům areál nabízí dva vyhřívané bazény, skokanský můstek, bazén s tobogánem a atrakcemi pro děti a mládež, stolní tenis i plážové sportoviště pro míčové hry.

Zalew v polském Radkove

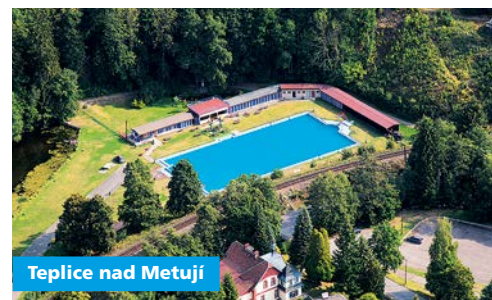
Hezké přírodní koupaliště je od nás dostupné mimo jiné i na kole nebo pěšky přes Božanov–Studenou vodu. Kromě koupání se zde konají také koncerty a další kulturní program a k zapůjčení je vybavení pro vodní sporty. Zkusit si tu navíc můžete třeba plážový volejbal.

Police nad Metují

Meziměstí

Teplice nad Metují

Region Broumovsko

tel.: 733 739 728

www.broumovsko.cz

FB: www.facebook.com/Broumovsko

IG: www.instagram.com/broumovsko

Bike resort Broumovsko

www.bikeresort.broumovsko.cz

FB: www.facebook.com/bikeresortbroumovsko

Geopark Broumovsko

www.geopark.broumovsko.cz

Skalní města

www.skalnimesta.cz

FB: www.facebook.com/Skalnimesta.cz

IG: www.instagram.com/skalnimestacz

Kláster Broumov

prohlídkový okruh, tel.: 733 739 726

www.klasterbroumov.cz/cs/akce-v-klaster

FB: www.facebook.com/KlasterBroumov

IG: www.instagram.com/klaster_broumov

Dětská galerie Lapidárium

FB: www.facebook.com/detskagalerielapidarium/

Broumovské diskuse

FB: www.facebook.com/broumovskediskuse

Maiwaldova akademie

FB: www.facebook.com/maiwaldova.akademie/

ArtCafé Broumov

FB: www.facebook.com/artcafebroumov

Science Café

FB: www.facebook.com/sciencecafebroumov

Broumov

IC Broumov, tel.: 491 524 168

www.broumov-mesto.cz

FB: www.facebook.com/broumov

Police nad Metují

www.policko.cz

FB: www.facebook.com/pellyhodomy

Muzeum papírových modelů

www.mpmmpm.cz

FB: www.facebook.com/MuzeumPapirovychModelu

IG: www.instagram.com/mpmpolice nad metuji

Muzeum města Police nad Metují

www.muzeumnachod.cz

Teplice nad Metují

www.teplicenadmetuji.cz

FB: www.facebook.com/mesto.tnm

IC Teplice nad Metují / Teplické skály

tel.: 491 581 197

www.teplickeskal.cz

FB: www.facebook.com/Teplicke-skaly.eu

Mezinárodní horolezecký filmový festival

www.horolezeckyfestival.cz

FB: www.facebook.com/MHFFOfficial

Adršpašské skály

TIC Adršpašské skály, tel.: 491 586 012

www.adrspasskeskal.cz

FB: www.facebook.com/adrspasskeskal

IG: www.instagram.com/adrspasskeskal

Zámek Adršpach

tel.: 491 423 979

www.obecadrspach.cz

FB: www.facebook.com/zamekadrspace

IG: www.instagram.com/zamek_adrspace

Meziměstí

www.mezimesti.cz

Informační centrum, tel.: 702 014 026

Machov

www.machov-obec.cz

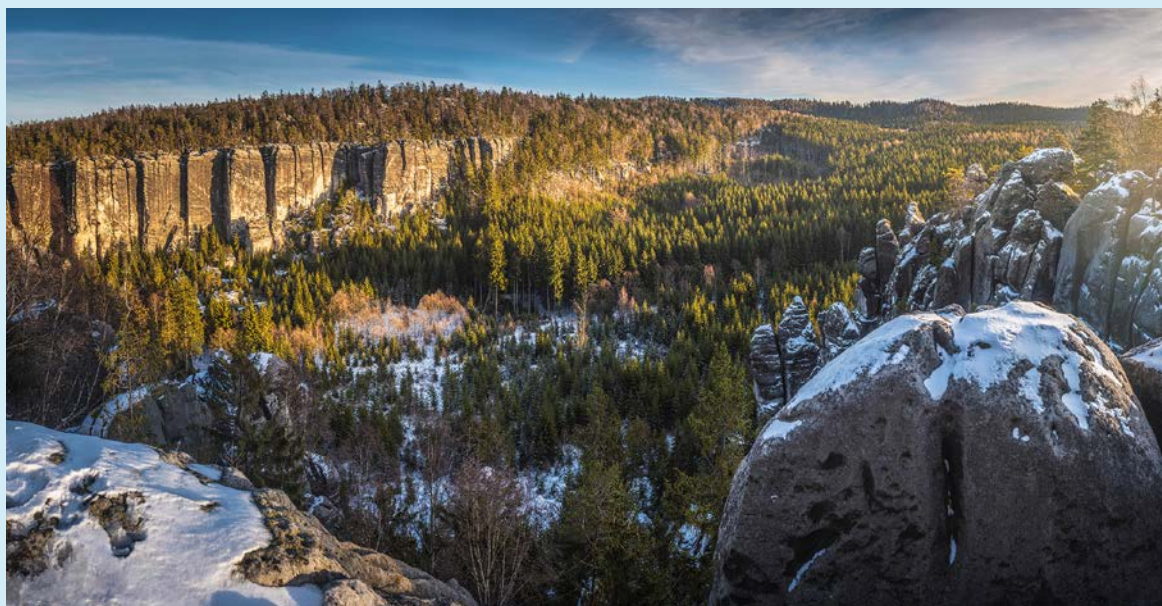
Stárvov

www.starkov.cz

Zimní Broumovsko

Broumovsko je celoroční destinací..., dočtete se v každém propagačním materiálu. Co vás tu tedy mimo hlavní letní sezonu čeká? Co vám Broumovsko může nabídnout? Zima je tu opravdu krásná.

Pokud chcete zažít boží klid, je Broumovsko tím pravým místem. V zimě se můžete procházet klidnými a téměř liduprázdnými skalními městy u Adršpachu a Teplic nad Metují, lyžovat v několika místních skiareálech či využít desítky kilometrů pravidelně upravovaných běžeckých tras křižujících celé Broumovsko. A pokud nepatříte

mezi turisty, kteří musí za den urazit velký počet kilometrů a nastoupat slušnou porci výškových metrů, můžete užívat klidný čas třeba v některé z příjemných restaurací a kaváren, kde vaří zdejší tradiční pokrmy

z místních surovin. Ubytujete se v jednom z řady útulných hotelů, penzionů nebo přímo v broumovském klášteře v zrekonstruovaných mnišských celách. Klášter je ostatně pro návštěvníky otevřen celoročně,

probíhají zde nejen prohlídky a výstavy, ale třeba i meditační kurzy. Přijďte na Broumovsko, těšíme se na vás.

foto: Jan Pfeifer

Klid na práci i duchovní praxe

V zimním období klášter Broumov nespí. Jeho duchovní atmosféra poskytuje útočiště lidem, kteří potřebují v klidu a soustředěně pracovat. Na začátku loňské zimy odstartovaly v klášteře tzv. working retreaty, čili pracovní pobyty.

Inspirativní prostředí využilo většinou na týdenní pobyty mnoho zajímavých osobností. Příznivá cena, střídme a jednoduše vybavené bývalé mnišské cely v Domě hostů, pracovní s rychlou Wi-Fi i pohodlnými židlemi, co víc si člověk může k nerušené práci přát. Navíc v areálu kláštera je možné kdykoli zajít do Café Dientzenhofer na dobrou kávu i zákusky a poobědvat v barokní restauraci U Tří růží. Baroko koneckonců lahodí nejen oku, ale i duchu, a tak lze předpokládat, že se working retreaty stanou čím dál oblíbenějšími. Otevřeny jsou každopádně komukoli. Více informací najdete na www.dumhostu.cz/working-retreat.

Zklidnění v klášteře Broumov lze nalézt i během víkendových meditačních seminářů. Ty se konají pod názvem Jasná,

klidná a celistvá mysl několikrát do roka. Letní setkání trvá dokonce celý týden a je otevřeno i rodinám s dětmi. Praktikuje se na nich křesťanská meditace pod vedením kněze a vikáře Církve Československé husitské Vladimíra Volrába, který je zároveň učitelem a národním koordinátorem meditací WCCM. Duchovní tradice vidí v meditaci více než jen další techniku ke

spokojenému pracovnímu a osobnímu životu. Zkušenost ticha umožňuje objevit a vnímat spirituální dimenzi člověka a vést ho tak k plnosti života v růstu a rovnováze. Více informací o meditačních seminářích najdete na www.klasterbroumov.cz.

Michaela Plchová, APRB

Letní Broumovsko. Vydává SDMB – Společnost pro destinační management Broumovska, o. p. s. v nákladu 10 000 ks. Odpovědný redaktor: Pavel Lisák, redakční rada: Denisa Dědová, David Duda, Jolana Jánská, Linda Krebachová, Kateřina Menšíková, Kateřina Ostradecká, Hana Pášmová, Beata Radoňová, Lucie Rojkovičová a Jana Rutarová. Redakce textů: Petra Blahnová. Poděkování patří všem dalším přispěvatelům. Letní Broumovsko 2022 bylo vyrobeno za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Grafický návrh, zlom a DTP Helis s. r. o., tisk Centrum služeb Broumov s. r. o., tiskárna Broumov.

**Region
Broumovsko**

www.broumovsko.cz

www.bikeresort.broumovsko.cz

**Geopark
Broumovsko**

www.geopark.broumovsko.cz

České republiky

www.skalnimesta.cz

REGION BROUMOVSKO

Navštivte romantická skalnatá zákoutí **Teplicko-adršpašska** (1), malebná údolí a příkré svahy **Policka** (2) či tichou **Broumovskou kotlinu** (3) s mnoha unikátními barokními památkami.

www.broumovsko.cz

Region
Broumovsko

Informační centrum
Broumov

Internet: www.broumov-mesto.cz

Telefon: 491 524 168

Informační centrum
Police nad Metují

Internet: www.policko.cz

Telefon: 491 421 501

Informační centrum
Teplice nad Metují

Internet: www.teplickeskaly.cz

Telefon: 491 581 197

Turistické informační centrum
Adršpašské skály

Internet: www.adrspasskeskaly.cz

Telefon: 491 586 012

Informační centrum
Dolní Adršpach – zámek

Internet: www.obecadrspach.cz

Telefon: 491 423 979

Informační centrum
Meziměstí

Telefon: 702 014 026

www.broumovsko.cz